

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Kvalita úpadkového práva v podmínkách tržní ekonomiky ČR

Vypracoval: Bc. Nikola Folvarčíková

Vedoucí práce: JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, PhD.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Nikola FOLVARČÍKOVÁ**
Osobní číslo: **E14609**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Kvalita úpadkového práva v podmínkách tržní ekonomiky ČR**
Zadávající katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Úpadkové právo plní v každém státě s tržní ekonomikou svou nezastupitelnou funkci - má výrazný dopad na trh a chování jeho účastníků. Kvalitní, transparentní a předvídatelné insolvenční právo umožňuje rychlý výstup problematických subjektů z hospodářského systému a omezení dopadů ztrát vzniklých činnostmi úpadce na ostatní účastníky ekonomického prostředí (zejména v postavení věřitelů). Důležitá jsou jeho východiska, prameny a rovněž praktické zkušenosti z dosavadní několikaleté aplikace insolvenčního zákona a doprovodné legislativy. Od studenta proto očekávám představení základních pravidel a nástrojů insolvenčního práva se zaměřením na dominantní způsob řešení úpadku - tj. oddlužení - a v návaznosti na to i (alespoň stručné) zhodnocení změn (ať již kladných či záporných) ve srovnání platné právní úpravy insolvenčního zákona (včetně zohlednění evropského vlivu a změn účinných v českém právu od 1. 1. 2014) s předchozí právní úpravou.

Metodický postup:

Využita bude především analytická metoda, tj. studium odborné literatury, příslušných právních předpisů a doprovodné judikatury vyšších soudů. Za nezbytné k vyhodnocení kvality platného úpadkového práva a zejména oddlužení pak považuji z veřejně dostupných zdrojů (zejména insolvenční rejstřík) provedenou analýzu průběhu insolvenčního řízení, a to na základě studentem vybraného soudního kraje, popř. v rámci celé republiky a výběru s tím souvisejících sledovaných ukazatelů. Dále bude uplatněna metoda srovnávací při představení jednotlivých způsobů řešení úpadku, jakožto klíčového pojmu insolvenčního práva.

Rámcová osnova:

1. Úvod.
 2. Cíl práce, metodika, hypotézy.
 3. Přehled zvolené problematiky - stručné historické ohlédnutí (zákon o konkurzu a vyrovnání), platná právní úprava.
 4. Vlastní práce - úpadek a způsoby jeho řešení, orientace na oddlužení.
 5. Praktická část - přínosy a negativa pro dlužníka a věřitele, výstupy z Insolvenčního rejstříku.
 6. Závěr.
- X. Seznam použitých zdrojů.
X. Seznam příloh.

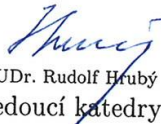
Rozsah grafických prací: **dle charakteru práce**
Rozsah pracovní zprávy: **50 - 60 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury: **viz příloha**

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D.**
Katedra práva

Datum zadání diplomové práce: **5. ledna 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2015

Příloha zadání diplomové práce

Seznam odborné literatury:

- Janků, M., & kol. (2013). *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 5. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck.
- Hásová, J., & kol. (2014). *Insolvenční zákon. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. s. 1504.
- Hásová, J., & Moravec, T. (2013). *Insolvenční řízení*. Vydání první. Praha: C. H. Beck. s. 280.
- Drápal, L., Bureš, J., & kol. (2009). *Občanský soudní řád I, II. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. s. 1600.
- Maršíková J., & kol. (2014). *Insolvenční zákon s poznámkami a judikaturou*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges. s. 864.

Právní předpisy:

- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č.111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Ve Vimperku dne 15. 4. 2016

.....

Bc. Nikola Folvarčíková

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi s touto diplomovou prací pomáhali. Převážně mé díky patří JUDr. Ing. Zdeňkovi Strnadovi, PhD., vedoucímu mé diplomové práce, který se mi po celou dobu dostatečně věnoval a přinášel cenné rady.

OBSAH

OBSAH.....	1
1 ÚVOD.....	4
1.1 Cíle a hypotézy.....	5
2 PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY.....	6
3 METODIKA.....	8
4 ÚPADEK.....	10
4.1 Úpadek pro platební neschopnost.....	10
4.2 Úpadek pro předlužení.....	11
4.3 Hrozící úpadek.....	11
4.4 Shrnutí pojmu úpadek.....	11
4.5 Srovnání s úpravou dle ZKV.....	12
5 POSTUP V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ.....	14
5.1 Zahájení insolvenčního řízení.....	14
5.1.1 Okamžik zahájení insolvenčního řízení.....	14
5.1.2 Zveřejnění zahájení insolvenčního řízení.....	15
5.1.3 Záloha na náklady insolvenčního řízení.....	16
5.1.4 Moratorium.....	16
5.1.5 Srovnání s úpravou dle ZKV.....	17
5.2 Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm.....	18
5.2.1 Insolvenční návrh.....	18
5.2.2 Rozhodnutí o úpadku.....	20
5.2.3 Srovnání s úpravou dle ZKV.....	20
6 ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU.....	22
6.1 Konkurs.....	24
6.1.1 Účinky prohlášení konkursu.....	24
6.1.2 Zpeněžení majetkové podstaty.....	25

6.1.3	Konečná zpráva ke zpeněžení majetkové podstaty	27
6.1.4	Rozvrhové usnesení.....	28
6.1.5	Zrušení konkursu	28
6.1.6	Nepatrný konkurs	29
6.2	Reorganizace	29
6.2.1	Návrh na povolení reorganizace.....	30
6.2.2	Rozhodnutí o povolení reorganizace	31
6.2.3	Reorganizační plán a jeho schválení	32
6.2.4	Provádění reorganizačního plánu	34
6.2.5	Skončení reorganizace.....	34
6.3	Oddlužení	35
6.4	Zvláštní způsoby řešení úpadku	35
7	ODDLUŽENÍ.....	36
7.1	Osoba oprávněná podat návrh na oddlužení	36
7.2	Návrh na povolení oddlužení	37
7.2.1	Náležitosti návrhu na povolení oddlužení	37
7.2.2	Doklady k návrhu na povolení oddlužení.....	38
7.2.3	Odmítnutí, zpětvzetí a zamítnutí návrhu na povolení oddlužení.....	38
7.3	Rozhodnutí o povolení oddlužení	39
7.3.1	Způsoby provedení oddlužení	39
7.4	Rozhodnutí o schválení oddlužení	41
7.4.1	Obsah rozhodnutí o schválení oddlužení.....	41
7.4.2	Účinky rozhodnutí o schválení oddlužení	41
7.4.3	Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení	42
7.5	Rozhodnutí o splnění oddlužení.....	43
7.6	Osvobození dlužníka od placení pohledávek	43
7.6.1	Odejmutí a zánik osvobození dlužníka od placení pohledávek.....	44

7.7	Zrušení schváleného oddlužení	44
7.8	Společný návrh manželů na povolení oddlužení.....	45
7.9	Výhody a nevýhody oddlužení pro dlužníka a věřitele.....	45
7.10	Zhodnocení oddlužení	46
7.11	Statistické údaje a institut oddlužení.....	48
7.11.1	Počet insolvenčních návrhů.....	48
7.11.2	Návrh na povolení oddlužení.....	49
7.11.3	Rozhodnutí o úpadku.....	49
7.11.4	Rozhodnutí o povolení oddlužení.....	49
7.11.5	Schválená oddlužení.....	50
8	MÍRA USPOKOJENÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ ÚPADKU.....	53
8.1	Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u konkursu	54
8.2	Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u reorganizace.....	57
8.3	Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u oddlužení.....	58
9	SHRNUTÍ ZPŮSOBŮ ŘEŠENÍ ÚPADKU	63
10	MEZINÁRODNÍ SOUVISLOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA.....	64
10.1	Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení.....	64
11	ZÁVĚR.....	66
12	SUMMARY A KEYWORDS	67
13	SEZNAM LITERATURY.....	68
	POUŽITÉ ZKRATKY	
	SEZNAM OBRÁZKŮ	
	SEZNAM TABULEK	
	SEZNAM GRAFŮ	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Tato diplomová práce pojednává o kvalitě úpadkového práva v podmínkách tržní ekonomiky České republiky (dále jen „ČR“). Práce je hlouběji rozpracovaná v rámci jednoho způsobu řešení úpadku, a to konkrétně oddlužení. Institut oddlužení byl vybrán z důvodu, že se jedná o nejčastěji využívaný způsob řešení úpadku, s nímž jsem se navíc ve svém okolí již setkala. Zároveň jsem si také chtěla v této problematice prohloubit své znalosti.

Podle Adlera (2005, s. 55) není možná existence insolvenčního práva bez dluhů, ale dluhy bez insolvenčního práva existovat mohou. Slova tohoto autora nejlépe vystihují podstatu insolvenčního práva: pokud by neexistoval dluh, neexistovalo by toto právní odvětví a insolvenční právo by tak postrádalo jakýkoli smysl.

Význam insolvenčního práva ve společnosti za poslední roky velmi rychle roste a tento pojem je v současnosti hojně používán. V ČR je insolvenční právo upraveno v zákoně č. 182/2006 sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „insolvenční zákon“ nebo „IZ“), který je účinný od 1. ledna 2008. Insolvenční zákon nahradil zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“), jenž upravoval tuto problematiku před přijetím IZ a byl novou právní úpravou zrušen. Z obou těchto zákonů jsem ve své práci vycházela. Práce je z převážné části zaměřena na IZ, ale v jejím průběhu je poukázáno na některé jeho odlišnosti od ZKV. Insolvenční zákon již vychází z nových trendů insolvenčního řízení, které vedly především k rozšíření způsobů řešení úpadku. Zákon je již osm let v účinnosti, a tak se samozřejmě objevily i jisté nedostatky, mezery a nejjasnosti, které vyvolaly potřebu poměrně široké judikatury.

Cílem diplomové práce je nastínit průběh insolvenčního řízení a představit základní způsoby řešení úpadku dlužníka, za něž je považován konkurs, oddlužení a reorganizace. Práce je pak podrobněji zaměřena na problematiku oddlužení. Hlavním cílem této práce je na základě údajů z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku vypočítat u nezajištěných věřitelů průměrnou míru uspokojení pro případ řešení úpadku konkursem, reorganizací nebo oddlužením, a to na vzorku řízení vedených u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „Krajský soud v ČB“) a zjištěná data následně porovnat s mírou uspokojení dle insolvenčního správce Dr. Žižlavského. Reprezentativní vzorek se skládá z ukončených insolvenčních řízení, a to vždy za první čtvrtletí každého z roků 2011 až 2015 u Krajského soudu v ČB.

Cílem mé práce je rovněž snaha přiblížit čtenáři problematiku insolvenčního práva a dát mu možnost vytvořit si svůj vlastní názor na toto právní odvětví.

1.1 Cíle a hypotézy

Zmíněné cíle diplomové práce byly vymezeny před zahájením zpracování této práce. Poté byly definovány čtyři hypotézy, tedy předpoklady, které budou v rámci této práce potvrzeny nebo vyvráceny.

Hypotéza 1: Institut oddlužení má ze všech způsobů řešení úpadku nejvyšší míru uspokojení nezajištěných věřitelů.

Hypotéza 2: Počet insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení každoročně roste.

Hypotéza 3: Častějším způsobem provedení oddlužení je oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Hypotéza 4: V insolvenčním řízení mají zajištění věřitelé lepší postavení než nezajištění věřitelé.

2 PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Právní úpravou úpadku a jeho řešení konkursem se na našem území poprvé zabýval Josefínský konkursní řád z roku 1781. Tento právní předpis byl základním kamenem ve vývoji insolvenčního práva u nás. V následujících letech se ovšem začaly projevovat snahy o jeho nahrazení, a to zejména z důvodu jeho nákladnosti a zdoluhavosti (Kozák, 2006).

V průběhu 19. století došlo k několika neúspěšným rekodifikacím českého úpadkového práva a teprve až v roce 1868, po 87 letech, byl přijat nový Konkursní řád č. 1/1869 ř.z. Konkursní řád platil až do roku 1914, kdy byl nahrazen Konkursním nařízením (Kislingerová, 2008, s. 127).

Nové právní úpravy v rámci první Československé republiky nebylo třeba, avšak v roce 1931 byly zákonem č. 64/1931 Sb. přijaty řady konkursní, vyrovnávací a odpůrčí z důvodu nutnosti sjednocení českého a slovenského právního řádu (Zoulík, 2009).

Občanský soudní řád č. 142/1950 Sb. přijatý během tzv. právnické dvouletky výše zmíněný zákon derogoval, aniž by tento byl nahrazen jiným právním předpisem. Pro socialistickou společnost, její ideje a centrálně plánované hospodářství, nebyly instituty jako například konkurs nezbytné. Teprve až po sametové revoluci spolu s nástupem tržního hospodářství vyvstala potřeba tuto problematiku upravit. Stalo se tak zákonem o konkursu a vyrovnání (Kislingerová, 2008, s. 128).

Zákonodárci se při tvorbě ZKV inspirovali právní úpravou z roku 1931, tedy prvorepublikovou úpravou úpadkového řízení a nebylo přihlíženo k již existujícím novým trendům insolvenčního řízení (Bařinová, Hótová a Olšar, 2006, s. 13 – 14). Zejména se jednalo o postavení věřitelů a nemožnosti řešení úpadku sanačním způsobem. Tento zákon byl zaměřen na úpadek malých a středních podnikatelů, nikoli na velké podnikatele či spotřebitele. Způsoby řešení úpadku byly u všech stejné. V souvislosti se ZKV byla kritizována silná úloha soudu a správce konkursní podstaty, slabé postavení věřitelů a nevhodné řešení úpadku dlužníkem. Tyto nedokonalosti byly řešeny velkým množstvím novelizací ZKV (Politzer, Holešínský & Strnad, 2007).

Z uvedených důvodů byla schválena a vydána současná právní úprava insolvenčního řízení v ČR v podobě insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb. Cílem nové právní úpravy bylo zajistit transparentnost a předvídatelnost úpadkového řízení, toto řízení zrychlit,

zefektivnit a vyřešit kritizované nedostatky v ZKV (Politzer, Holešínský & Strnad, 2007).

Insolvenční zákon obsahuje 434 paragrafů a je rozdělen do tří částí. První je obecná část, následují způsoby řešení úpadku a v poslední části jsou společná ustanovení.

3 METODIKA

Pracovní postup diplomové práce byl rozdělen do několika kroků. Prvním krokem byla volba vhodného tématu a následný výběr jednoho ze způsobů řešení úpadku, kterým se tato práce bude hlouběji zabývat. Zvolen byl institut oddlužení, a to z důvodu, že se jedná o nejčastěji užívaný způsob řešení úpadku dlužníka. Dalším důvodem bylo, že jsem se již v minulosti ve své blízkosti s tímto způsobem úpadku setkala. Poté musel být formulován hlavní cíl, dílčí cíle a hypotézy.

Téma a charakter diplomové práce neumožňuje striktně rozdělit práci na část teoretickou a praktickou. Pokud jde o strukturu této práce, je rozdělena do jedenácti kapitol a odpovídajícího počtu podkapitol.

K naplnění dílčích cílů bylo zapotřebí shromáždit dostatek podkladů, které bylo nutné řádně prostudovat. Jednalo se především o odbornou literaturu, související právní předpisy včetně jejich komentované podoby a judikaturu s tím, že tyto zdroje jsem našla v Akademické knihovně Jihočeské univerzity. Další potřebné informace bylo možné získat také na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR a na stránkách určených pro právníky, jako např. na www.e-pravo.cz, kde jsou články psány sice renomovanými právníky, přesto ale vědecky-populárním, a i laické veřejnosti srozumitelným způsobem. Velmi důležité podklady mi poskytla prostřednictvím emailové komunikace jednatelka společnosti Creditreform s.r.o. paní Ing. Miloslava Osvaldová.

Po vytvoření uceleného obrazu o celé problematice jsem provedla analýzu průběhu insolvenčního řízení a srovnání úpravy IZ a ZKV. Diplomová práce se hlouběji zaměřuje na institut oddlužení, v jehož podkapitolách jsou formulovány výhody a nevýhody pro dlužníka a věřitele a dále je krátce zhodnocena právní úprava oddlužení.

Statistické údaje o institutu oddlužení byly získávány z insolvenčního rejstříku a emailovou komunikací s jednatelkou společnosti Creditreform s.r.o. paní Ing. Miloslavou Osvaldovou. Získaná data byla u každého vybraného kroku oddlužení popsána a následně souhrnně znázorněna pomocí sloupcového grafu.

Dalším, nejdůležitějším, krokem bylo vypočítání průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z reprezentativního vzorku jednotlivých způsobů řešení úpadku u Krajského soudu v ČB za období roku 2011 až 2015 a následné srovnání s mírou uspokojení nezajištěných věřitelů uváděnou Dr. Žižlavským.

Mou snahou bylo sepsat práci tak, aby byl srozumitelná osobám – ne právníkům, mezi které řadím i samu sebe, a aby pomohla čtenářům zorientovat se v problematice insolvenčního práva.

4 ÚPADEK

Pojem úpadku nacházíme v ustanovení § 3 odst. 1 IZ, který zní: „*Dlužník je v úpadku, jestliže má*

- a) více věřitelů a*
- b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a*
- c) tyto závazky není schopen plnit“* (srov. § 3 odst. 1 IZ).

Podle § 3 odst. 3 téhož zákona se dlužník nachází v úpadku i tehdy, je-li předlužen.

Tím, že česká právní úprava disponuje legální definicí úpadku, se výrazně odlišuje od „bankrotového“ práva USA nebo Velké Británie, kde definice úpadku chybí a neexistuje v něm ani požadavek insolvence (Taranda, 2014, s. 20).

Pro aplikaci insolvenčního zákona je důležité, aby se dlužník nacházel v úpadku a to buď ve formě platební neschopnosti, nebo předlužení. Platební neschopnost lze aplikovat u všech dlužníků, předlužení může způsobit úpadek pouze u dlužníka, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem (srov. § 3 odst. 3 IZ).

Úpadek lze tedy pojímat dvojím způsobem:

- úpadek pro platební neschopnost,
- úpadek pro předlužení.

4.1 Úpadek pro platební neschopnost

Dlužník se nachází v úpadku ve formě platební neschopnosti, pokud splňuje kumulativně tři podmínky, které jsem zmínila již dříve, tedy že dlužník má dva a více věřitelů, peněžité závazky po splatnosti po dobu delší 30 dnů a tyto závazky není schopen plnit.

Doba 30 dnů u druhé z podmínek navazovala na ustanovení § 369a odst. 2 dřívějšího obchodního zákoníku (č. 513/1991 Sb.), tj. na vznik práva na zaplacení úroku z prodlení. Zákonodárci se také mohli inspirovat slovenskou právní úpravou, jež má tuto podmínku zakotvenou v konkursním zákoně. Doba se může zdát příliš krátká, ale odráží se v ní snaha zákonodárců o zlepšení podmínek platební morálky v podnikatelských vztazích. Před vypršením lhůty splatnosti je možné, aby dlužník s věřitelem uzavřeli dohodu o splátkovém kalendáři a tím posunuli účinky této lhůty (Taranda, 2008, s. 168 - 169).

Vyvratitelná právní domněnka je formulovaná v § 3 odst. 2 IZ. Jedná se o situace, které nasvědčují tomu, že je dlužník neschopen plnit své závazky a jsou vyjmenované v druhé části Obrázku 1.

4.2 Úpadek pro předlužení

Dlužník je předlužen, pokud má více věřitelů (tzn. nejméně dva) a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku (srov. § 3 odst. 3 IZ).

Jak již bylo uvedeno, dostat se do úpadku ve formě předlužení může jen dlužník fyzická osoba – podnikatel nebo právnická osoba, jelikož u nich lze prokázat předlužení účetnictvím (Taranda, 2014, s. 27).

4.3 Hrozící úpadek

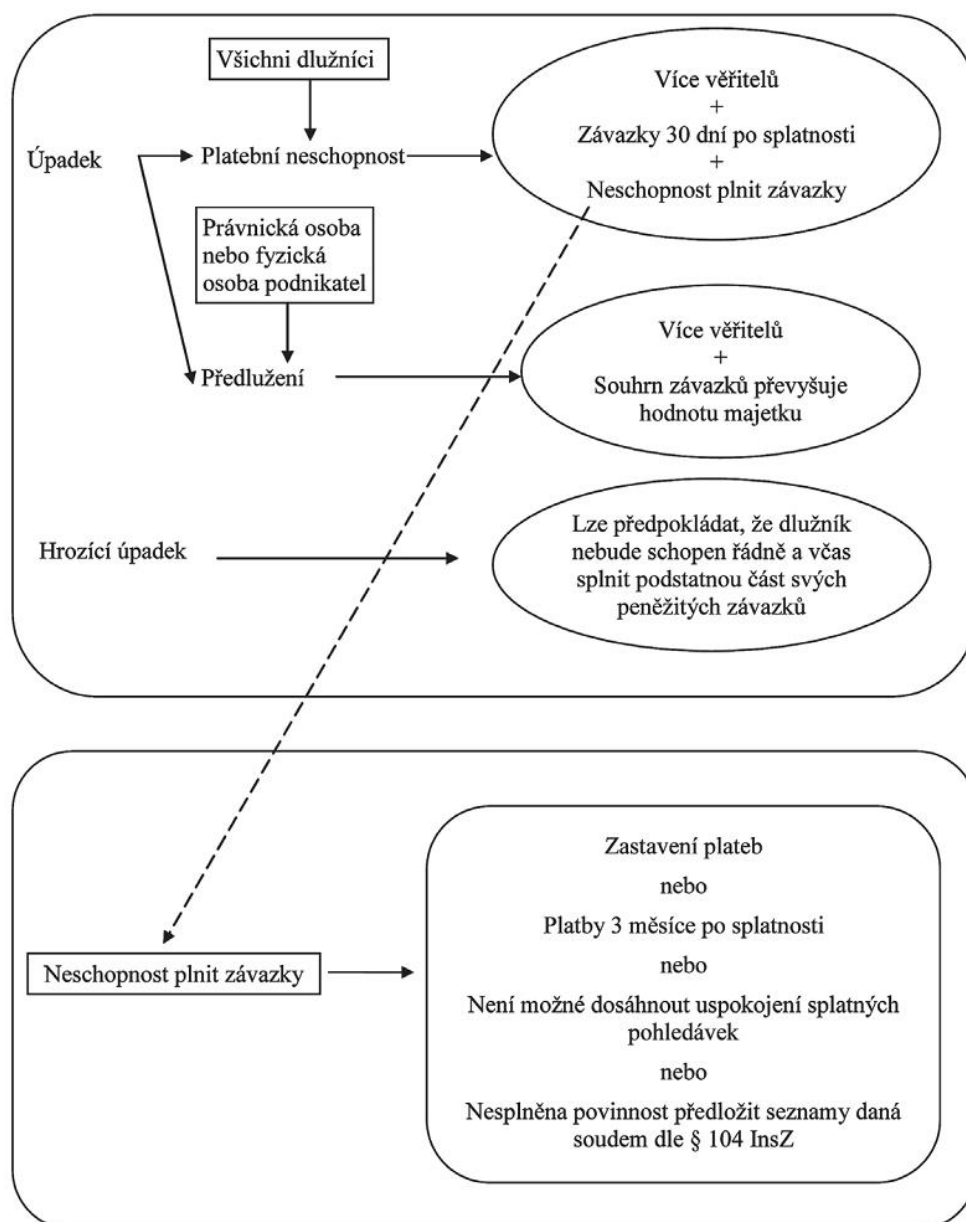
K předcházení zjištění pozdního úpadku byl zaveden úplně nový institut, a to tzv. hrozící úpadek. Návrh na zahájení insolvenčního řízení z důvodu hrozícího úpadku může podat pouze dlužník (srov. § 97 odst. 5 IZ).

Pojem hrozící úpadek se definuje jako důvodná obava o neschopnosti dlužníka řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků (srov. § 3 odst. 4 IZ).

4.4 Shrnutí pojmu úpadek

Následující Obrázek 1 přehledně a souhrnně vymezuje pojem úpadek a hrozící úpadek, který byl podrobněji vysvětlen v předchozím textu.

Obrázek 1: Vymezení pojmu úpadek

Zdroj: Hásová & Moravec, 2013, s. 9

4.5 Srovnání s úpravou dle ZKV

V ZKV byla problematika definice úpadku řešena v § 1 odst. 2. Úpadek byl stejně jako v IZ dělen na úpadek ve formě platební neschopnosti a na úpadek ve formě předlužení.

V případě úpadku ve formě platební neschopnosti podle ZKV bylo nutné splnit také tři podmínky – mít více věřitelů, být neschopný plnit své splatné závazky a neplnit je po delší dobu. Nejednoznačné slovní spojení „po delší dobu“ bylo nahrazeno v IZ spojením „po dobu delší než 30 dní po splatnosti“. Časový údaj u jedné z podmínek

úpadku ve formě platební neschopnosti je tedy novinkou (Taranda, 2014, s. 21). Neurčité spojení „po delší dobu“ představovalo na základě praktických zkušeností dobu alespoň tří měsíců. IZ zrušil možnost vlastního výkladu a stanovil pevnou dobu 30 dnů po lhůtě splatnosti (Deutsch, 2012).

IZ nově rozšířil kritéria pro dosažení platební neschopnosti v souvislosti s institutem vyvratitelné právní domněnky. ZKV upravoval jen jednu z právních domněnek. Podle předchozí právní úpravy musel dlužník zastavit všechny platby, čímž se možnost dostat se do platební neschopnosti zužovala, a v případě zastavení všech plateb, nesměl být dlužník schopen plnit po delší dobu své splatné závazky. Nyní se v IZ hovoří o zastavení podstatné části plateb (Taranda, 2014, s. 23).

Definice úpadku ve formě předlužení je v obou úpravách prakticky totožná. ZKV hovoří o více věřitelích a o souhrnu splatných závazků dlužníka, jež převyšují hodnotu dlužníkovy majetku. Jak je patrné, v IZ na rozdíl od ZKV se hodnotí výše všech závazků (započítává všechny závazky i před jejich splatností), nikoliv jen splatných jako v ZKV. Důvodem této změny bylo, aby návrh na zahájení insolvenčního řízení z důvodu úpadku či hrozícího úpadku podával dlužník včas. Tato změna je velmi přísná. Každý podnikatel si vybírá, jakým způsobem vytvoří úspěšný podnik. Pokud si toto ustanovení vyložíme striktně, existují podnikatelé, kteří se nachází ve stavu předlužení, a to jen z toho důvodu, že si vybrali odvážnější způsob podnikání a nejedná se u nich o hrozící úpadek ani o úpadek ve formě předlužení.

IZ měl za cíl zlepšit postavení věřitelů, což je velmi důležité, jelikož chráněný by měl být z velké části věřitel a dlužník by měl vždy dostat svým závazkům.

5 POSTUP V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ

5.1 Zahájení insolvenčního řízení

Tato část práce se zabývá okamžikem zahájení insolvenčního řízení, včetně následného zveřejnění informace o něm, v případě rozhodnutí insolvenčního soudu o nutnosti zaplatit zálohu – náklady na zahájení insolvenčního řízení a v poslední řadě institutem zvaným moratorium.

5.1.1 Okamžik zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení je zahájeno dnem, kdy insolvenční návrh dorazí k věcně příslušnému soudu (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.a). Tímto věcně příslušným soudem, tedy soudem prvního stupně, je vždy krajský soud, resp. Městský soud v Praze. Věcná příslušnost se zkoumá v průběhu celého insolvenčního řízení (Hásová & Moravec, 2013, s. 76).

Podat insolvenční návrh smí dlužník i věřitel. Pokud podá insolvenční návrh věřitel je povinen k němu přiložit přihlášku pohledávky (srov. § 105 IZ). V případě řešení hrozícího úpadku smí podat insolvenční návrh pouze dlužník.

Se zahájením insolvenčního řízení se spojují účinky uvedené v § 109 odst. 1 IZ. Nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se insolvenční řízení zahajuje, v insolvenčním rejstříku.

Přihláška pohledávky

Přihláška pohledávky je definována jako „*procesní úkon, kterým věřitel uplatňuje uspokojení svých práv v insolvenčním řízení*“ [srov. § 2 písm. h) IZ].

Jak již bylo uvedeno, zveřejněním vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku je insolvenční řízení zahájeno a od tohoto okamžiku mohou věřitelé uplatňovat své pohledávky za dlužníkem v insolvenčním řízení. Insolvenční soud je k tomu vyzve. Tuto výzvu k podávání přihlášek lze spojit s oznámením o zahájení insolvenčního řízení. Pokud soud v dalším průběhu insolvenčního řízení rozhodne o úpadku dlužníka, určí ve svém rozhodnutí lhůtu, po kterou mohou věřitelé podávat své přihlášky do insolvenčního řízení. Tato lhůta činí 2 měsíce od rozhodnutí o úpadku, resp. 30 dnů, je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení

[srov. § 136 odst. 2 písm. d), resp. odst. 3 IZ]. K opožděným přihláškám pohledávek se nepřihlíží.

Přihláška pohledávky musí být podána na předepsaném formuláři, který je dostupný na stránkách <https://isir.justice.cz> v sekci Formuláře.

5.1.2 Zveřejnění zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční soud je povinen zahájení insolvenčního řízení oznámit vyhláškou, kterou musí zveřejnit nejpozději do dvou hodin od doručení insolvenčního návrhu (srov. § 101 odst. 1 IZ). Insolvenční soud zveřejní vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku. Jeho povinností je také účastníkům insolvenčního řízení vyhlášku doručit (Hásová & Moravec, 2013, s. 77).

Dalším úkolem insolvenčního soudu je neprodleně vyrozumět o zahájení insolvenčního řízení zákonem stanovené subjekty, které jsou uvedeny v § 102 IZ. Těmito subjekty jsou například finanční úřad, celní úřad, Úřad práce ČR apod. (Hásová & Moravec, 2013, s. 77).

Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný informační systém veřejné správy, do kterého může každá osoba nahlížet ve smyslu zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Správcem je Ministerstvo spravedlnosti ČR a je veden v elektronické podobě na <https://isir.justice.cz> (Hásová, 2014, s. 1436).

Insolvenční rejstřík obsahuje tři typy důležitých informací – seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy (Hásová, 2014, s. 1436). Shromažďují se v něm informace o dlužnících, u kterých bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. lednu 2008 (Smejkal & Rais, 2013, s. 266).

Podle Smejkala a Raise (2013, s. 266) jsou hlavními cíli fungování rejstříku:

- a) publicita – každý může sledovat průběh jakéhokoli insolvenčního řízení,
- b) transparentnost – povinnost zveřejňovat každé insolvenční řízení,
- c) veřejná kontrola a rychlost řízení – snazší a rychlejší přístup k informacím,
- d) doručování – prostřednictvím insolvenčního rejstříku se v některých případech doručují informace účastníkům řízení.

5.1.3 Záloha na náklady insolvenčního řízení

Zálohou na náklady insolvenčního řízení se rozumí rezerva na úhradu nákladů na insolvenční řízení, která se hradí předem, na počátku insolvenčního řízení. Slouží zejména k pokrytí nákladů na insolvenčního správce. Zálohu lze uložit pouze v případě, že zde nejsou finance ke krytí nákladů spojených s insolvenčním řízením a finanční prostředky nelze zajistit jiným způsobem. Pokud navrhovatel zálohu nezaplatí, může soud insolvenční řízení zastavit (Kozák, n.d.a).

Zaplatit zálohu ukládá insolvenční soud a je na něm, zda insolvenčnímu navrhovateli uloží zálohu zaplatit či ne. Soud také určuje lhůtu pro její zaplacení. Výše zálohy na rozdíl od ZKV je určena jednoznačněji, a to maximálně do částky 50 000 Kč (srov. § 108 odst. 2 IZ).

5.1.4 Moratorium

Moratorium je nový institut, který se v dřívější právní úpravě nazýval institut ochranné lhůty (Jindra, 2007). Jeho smyslem je, aby dlužník po určitou dobu získal časový prostor a mohl se s věřiteli vyrovnat před proběhnutím či vůbec zahájením celého insolvenčního řízení. Během moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku (Jindra, 2007). Povoláním moratoria nezanikají účinky zahájeného insolvenčního řízení a věřitelé mají možnost podávat přihlášky svých pohledávek (Kozák, n.d.a).

Návrh na vyhlášení moratoria může podat pouze dlužník – podnikatel, který není právnickou osobou v likvidaci:

- do sedmi dnů od zahájení insolvenčního řízení v případě podání návrhu dlužníkem
- do 15 dnů od doručení insolvenčního návrhu insolvenčním soudem, pokud se jedná o věřitelský návrh (srov. § 155 IZ).

IZ stanovuje dvě rozličné lhůty, a to především pro urychlení insolvenčního řízení (Jindra, 2007). Náležitostmi při podání návrhu na vyhlášení moratoria jsou poslední účetní závěrka dlužníka a písemná prohlášení většiny věřitelů podle výše pohledávek, kde vyjádří souhlas a jejichž podpisy jsou úředně ověřeny (srov. § 116 odst. 2 IZ).

Moratorium trvá nejdéle 3 měsíce s možností následného prodloužení o 30 dnů.

5.1.5 Srovnání s úpravou dle ZKV

Insolvenční řízení odpovídá dřívějšímu úpadkovému řízení. Úpadkové řízení mohlo být zahájeno také pouze na návrh. K zahájení konkursního řízení stejně jako k zahájení insolvenčního řízení byl oprávněn dlužník nebo kterýkoliv z jeho věřitelů.

Pokud byl vydán návrh na prohlášení konkursu a rozhodlo se, že dlužník je v úpadku, rozhodl soud o prohlášení konkursu na tohoto dlužníka. V den vydání usnesení o prohlášení konkursu ho soud vyvěsil na úřední desce soudu a na úřední desce okresního soudu. V usnesení o prohlášení konkursu byla vydána výzva pro věřitele, že mohou začít soudu přihlašovat své pohledávky ve lhůtě stanovené soudem. Jednalo se o lhůtu nejméně třiceti dnů a nejvýše tři měsíců. Lhůta v IZ byla zkrácena, aby insolvenční řízení probíhalo rychleji.

Po vyvěšení usnesení na úřední desce soudu se dlužník dle ZKV stával úpadcem. Zákodárce poté upustil od pojmu úpadce, ale tímto označením v rámci úpadkového řízení se lépe odlišovala ta část řízení, ve které již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku.

Přihláška pohledávky neměla v ZKV přímo určenu podobu, ale existovaly obecné, zvláštní a další náležitosti, které přihláška musela splňovat. Nynější způsob podávání přihlášky pohledávky na předepsaném formuláři je pro věřitele jistě jednodušší.

V dřívější úpravě byl na výzvu soudu navrhovatel také povinen zaplatit zálohu až do výše 50 000 Kč. V rámci ZKV mohl navrhovatel (navrhovatelé) platit zálohu opakovaně. Nyní je od dodatku „a to i opakovaně“ v IZ opuštěno. Zálohu soud požadoval v případě, když si nebyl jist, jestli má dlužník dostatek majetku, který bude stačit na zaplacení nutných nákladů konkursu. V případě neuhrazení zálohy bylo řízení také zastavováno (Bařinová, Hótová & Olšar, 2006, s. 40).

Jak již bylo uvedeno, v předchozí právní úpravě se nazýval institut moratorium institutem ochranné lhůty. Návrh na povolení ochranné lhůty se podával ve lhůtě 15 dní od doručení návrhu na prohlášení konkursu. Zde byla společná lhůta pro dlužníky a věřitele (Jindra, 2007). V předchozí kapitole o moratoriu jsou dvě rozličné lhůty a to podle toho, jestli podává insolvenční návrh dlužník nebo věřitel. Institut ochranné lhůty se vázal pouze na podnikatele, který zaměstnával nejméně 50 zaměstnanců.

Úprava náležitostí návrhu na povolení moratoria je přísnější než tomu bylo v ZKV u návrhu na povolení ochranné lhůty (Kozák n.d.a).

5.2 Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm

Rozhodování o způsobu řešení úpadku, tedy o tom, zda jej řešit konkursem, reorganizací, oddlužením či zvláštním způsobem řešení úpadku většinou předchází projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm, resp. o tom, zda se dlužník skutečně nachází v úpadku nebo ne.

5.2.1 Insolvenční návrh

Pouze na základě insolvenčního návrhu lze zahájit insolvenční řízení.

Náležitosti insolvenčního návrhu

Insolvenční návrh musí obsahovat kromě obecných náležitostí podání uvedených v § 42 odst. 4 občanského soudního řádu také speciální náležitosti podání, které jsou uvedeny v § 103 odst. 1 IZ (Politzer, Holešínský & Strnad, 2007).

Zvláštní nároky se odvíjí od toho, zda návrh podává dlužník či věřitel. Pokud je podáván insolvenční návrh dlužníkem, musí být k němu přiloženy zákonem požadované přílohy, jako jsou seznam majetku včetně pohledávek s uvedením dlužníků, seznam závazků se jmény věřitelů, seznam zaměstnanců a listiny dokládající úpadek či hrozící úpadek (Hásová & Moravec, 2013, s. 69). Nově insolvenční zákon zavedl obsahové náležitosti jednotlivých příloh, které jsou uvedeny v §104 odst. 2 až 4 IZ.

V případě podání insolvenčního návrhu věřitelem je potřeba k němu připojit přihlášku splatné pohledávky proti dlužníkovi, což je nejpodstatnější změnou oproti předchozí právní úpravě (Politzer, Holešínský & Strnad, 2007). K insolvenčnímu návrhu je nutné připojit předepsané přílohy a listinné důkazy, které ale nejsou jeho součástí (Kozák, n.d.a).

Odmítnutí pro vady a pro zjevnou bezdůvodnost, zastavení řízení a zamítnutí insolvenčního návrhu

Pokud nedojde k vydání rozhodnutí o úpadku, pak dojde k jednomu z níže uvedených způsobů rozhodnutí o insolvenčním návrhu. Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu jsou:

a) odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady či pro zjevnou bezdůvodnost

Odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady znamená, že je návrh nesrozumitelný a neúplný. Pouze v případě, kdy má návrh vady, jaké představuje nepřipojení požadovaných

příloh k návrhu nebo přílohy neobsahují požadované náležitosti, insolvenční soud určí lhůtu k doplnění návrhu. V ostatních případech soud není povinen vyzývat k odstranění vad a návrh odmítne.

Nejčastějšími vadami, pro které insolvenční soud návrh odmítá, jsou: úpadek dlužníka nebyl osvědčen, insolvenční návrh nedovoleně odkazuje na přílohy, chybí přihláška pohledávky nebo ta je vadná (Himmatová, 2012).

Po novele č. 334/2012 Sb., účinné od 1. listopadu 2012, se důvody pro odmítnutí insolvenčního návrhu rozšířily o odmítnutí pro zjevnou bezdůvodnost (Moravec, 2014, s. 388). Soud insolvenční návrh podaný věřitelem odmítne, pokud je zjevně bezdůvodný. Odmítnout ho musí nejpozději do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu (srov. § 128a IZ).

Insolvenční návrh je zjevně bezdůvodný, jestliže:

1. insolvenční navrhovatel přihlašuje pohledávku, ke které se pro účely rozhodnutí o úpadku nepřihlíží – jedná se o pohledávky nedostatečně a nejednoznačně identifikované, promlčené či zaniklé, pohledávky, které jsou vyloučeny z uspokojení v rámci insolvenčního řízení apod. (Pachl, 2012).
2. navrhovatel podává insolvenční návrh opětovně a opět nesplnil povinnosti, které mu byly uloženy v předchozím rozhodnutí, nebo
3. jeho podáním navrhovatel sleduje zneužití svých práv, které dlužníkovi přinesou problémy – jestliže není cílem řešení úpadku jeden z důvodů uvedených v § 1 IZ, ale snahou je např. přimět dlužníka k úhradě pohledávky navrhovatele.

V usnesení o odmítnutí tohoto tzv. šikanózního návrhu může soud uložit navrhovateli, aby zaplatil pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč (Tluchořová, 2014).

b) zastavení řízení pro nedostatek podmínek řízení nebo pro zpětvzetí insolvenčního návrhu

V zastavení řízení pro nedostatek podmínek řízení se jedná o nedostatky, které nelze odstranit nebo které se odstranit nepodařilo. O neodstranitelnou podmínku řízení se jedná jen v případě, pokud byl za účastníka řízení označen někdo, kdo nemá způsobilost být účastníkem řízení (Redakce, 2010).

Před vydáním rozhodnutí nebo do právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu může navrhovatel vzít návrh zpět a insolvenční řízení se zastaví. V případě, že vezme návrh zpět věřitel, může ho znovu podat až po šesti měsících.

c) zamítnutí insolvenčního návrhu

Pokud nejsou splněny stanovené předpoklady pro vydání rozhodnutí o úpadku, bude návrh insolvenčním soudem zamítnut. Důvody pro zamítnutí insolvenčního návrhu jsou vyjmenovány v § 143 IZ. Jedná se například o zamítnutí z důvodu nesplnění mnohosti věřitelů se splatnou pohledávkou.

5.2.2 Rozhodnutí o úpadku

Pokud soud neshledá důvody pro odmítnutí, zamítnutí insolvenčního návrhu či zastavení řízení, je dlužníkův úpadek zřejmě osvědčen.

Je-li dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek v insolvenčním řízení osvědčen nebo prokázán, insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku.

Náležitosti rozhodnutí o úpadku jsou:

- a) výrok, že byl zjištěn úpadek či hrozící úpadek,
- b) výrok, ve kterém bude ustanovení insolvenčního správce,
- c) dobu, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- d) výzvu pro věřitele, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, aby tak učinili ve lhůtě dvou měsíců, resp. 30 dnů, je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení, s poučením o následcích jeho zmeškání,
- e) výzvu, aby věřitelé uplatnili, jaká zajišťovací práva budou uplatňovat s poučením, že mohou odpovídat za škodu či újmu, pokud do majetkové podstaty nebude včas sepsán majetek nebo že nebudou včas zjištěna zajišťovací práva
- f) místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání,
- g) výrok pro dlužníka, aby ve stanovené lhůtě sestavil a sepsal seznamy majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů.

5.2.3 Srovnání s úpravou dle ZKV

Dnes jsou náležitosti návrhu mnohem podrobnější, než tomu bylo dříve v ZKV. Náležitosti insolvenčního návrhu byly v rámci ZKV ustanoveny v § 4 odst. 2 až 3 ZKV (Polit-

zer, Holešínský & Strnad, 2007). Insolvenční návrh v ZKV stejně jako u IZ směl podat jak dlužník, tak věřitel.

V ZKV existovaly také odlišné nároky na insolvenční návrh podle toho, zda byl návrh podán dlužníkem či věřitelem. Pokud se jednalo o dlužnický návrh, tak povinností bylo předložit zákonem stanovené přílohy, které jsou obdobné jako v IZ. Změnou oproti ZKV je obsah jednotlivých seznamů, které musí být k návrhu připojeny. V předchozí právní úpravě se nevyskytoval (Kozák, n.d.a).

V případě věřitelského návrhu jako v IZ se k návrhu připojovala splatná pohledávka a osvědčení dlužníkovy úpadku. K věřitelskému návrhu se nepodávala současně s přihláškou pohledávky.

V dřívější právní úpravě se na sobě nezávislá řízení (konkurs a vyrovnání) zahajovala podáním odlišných typů návrhů. V insolvenčním zákoně jsou stanovena jednotná pravidla a struktura pro insolvenční návrh (Pachl, 2007).

6 ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU

Hlavním důvodem pro změnu úpadkového práva v podobě IZ a zároveň největší změny oproti ZKV byly provedeny ve způsobech řešení úpadku. Změna zákona proběhla převážně ze dvou důvodů – poskytnutí alternativy pro likvidační konkurs a přizpůsobení jednotlivých způsobů řešení úpadku postavení jednotlivých dlužníků.

Dřívější právní úprava rozlišovala pouze konkurs a vyrovnání, ale dalo by se říci, že existoval pouze jeden typ řešení úpadku – konkurs, jelikož uplatnění vyrovnání bylo velmi problematické a minimálně využitelné (Strnad & Holešínský, 2008).

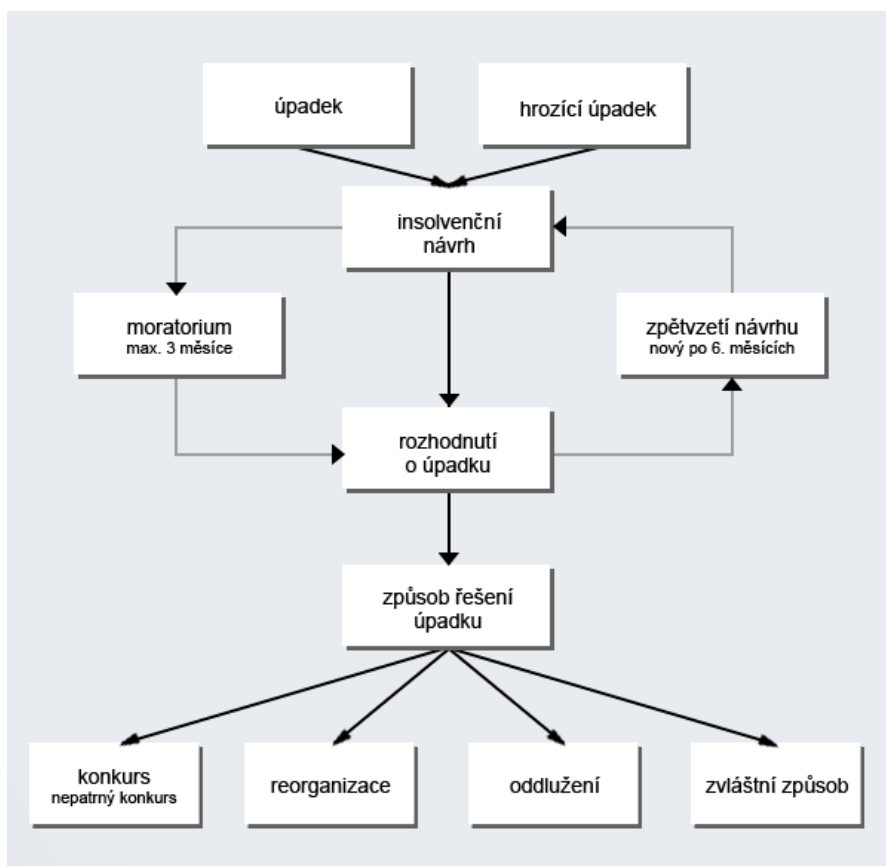
Oproti tomu insolvenční zákon rozšířil způsoby řešení úpadku a v současnosti se lze setkat se čtyřmi druhy. Nové způsoby řešení úpadku dlužníka včetně přesného výčtu se nacházejí v § 4 IZ.

Jak již bylo zmíněno, existují čtyři způsoby řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka a těmi jsou:

- a) konkurs,
- b) reorganizace,
- c) oddlužení a
- d) zvláštní způsoby řešení úpadku.

V následujícím Obrázku 2 je na připomenutí zobrazen celý průběh insolvenčního řízení až do fáze, kdy se rozhoduje o způsobu řešení úpadku dlužníka.

Obrázek 2: Průběh insolvenčního řízení

Zdroj: Doleček, 2015a

Průběh konkursu, reorganizace a oddlužení jsou schématicky uvedeny v Příloze 1, v Příloze 2 a v Příloze 3 a blíže budou rozebrány v následujícím textu u každého způsobu řešení úpadku zvlášť.

V rozhodnutí insolvenčního soudu o způsobu řešení úpadku se v případě řešení úpadku konkursem nebo některým ze zvláštních způsobů řešení vydá rozhodnutí o prohlášení konkursu. V případě řešení úpadku reorganizací je za rozhodnutí o způsobu řešení úpadku považováno rozhodnutí o povolení reorganizace a v případě oddlužení se jedná o rozhodnutí o povolení oddlužení (Taranda, Moravec & Hostinský, 2010, s. 20).

V dalších kapitolách je stručně představen konkurs a reorganizace, okrajově další způsoby řešení úpadku a v další kapitole je podrobněji rozpracován stěžejní bod této práce, kterým je právě oddlužení.

6.1 Konkurs

Jako první ze způsobů řešení úpadku dlužníka je popsán konkurs. Konkurs je upraven v hlavě první, § 244 až 315 IZ.

Konkurs je známý již z dřívější právní úpravy. Podstata spočívá v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty dlužníka. Pokud nebyly uspokojeny všechny pohledávky, dluh nezaniká (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.b). Věřitelé mohou i v budoucnu vymáhat splacení pohledávek nebo jejich části, pokud nebyly doposud uhrazeny (Advokátní kancelář JUDr. Josef Cupka, 2015).

V této definici chybí významný znak konkursu, kterým je ekonomická likvidace úpadce. V případě konkursu se tedy mluví o likvidačním způsobu řešení úpadku, neboť se zpeněžuje majetková podstata dlužníka a ten (jedná-li se o právnickou osobu) většinou zaniká. Výnos z prodeje majetkové podstaty je rozdělen mezi věřitele.

Konkurs je hlavním způsobem řešení úpadku dlužníka – podnikatele, ale může se týkat i nepodnikatelů (Maršíková, 2014, s. 459).

6.1.1 Účinky prohlášení konkursu

Účinky prohlášení konkursu nastávají okamžikem, kdy je rozhodnutí o prohlášení konkursu zveřejněno v insolvenčním rejstříku. (Hásová, 2014, s. 841).

Prohlášení konkursu má za následek některé účinky:

- přerušuje se likvidace právnické osoby, končí nucená správa a předběžné opatření zaniká,
- právo nakládat s majetkovou podstatou zahrnující výkon práv a plnění povinností přechází z dlužníka na insolvenčního správce,
- pokud po přechodu práv na insolvenčního správce dlužník nakládal s majetkovou podstatou, pak se považují tyto právní úkony proti jeho věřitelům za neúčinné,
- odmítne-li dlužník dar či dědictví bez souhlasu insolvenčního správce je právní úkon neplatný,
- nesplatné pohledávky se prohlášením konkursu považují za splatné, nestanoví-li zákon jinak,

- zaniká společné jmění dlužníka a dlužníkova manžela,
- zanikají veškeré jednostranné dlužníkovy právní úkony týkající se majetkové podstaty (příkazy, pověření, plné moci),
- věcná břemena, která jsou spojena s nápadně nevýhodnými podmínkami poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, jsou neúčinné,
- přerušují se soudní a rozhodčí řízení (výjimky v § 266 IZ) týkající se majetkové podstaty nebo ty, které mají být uspokojeny z podstaty, jejichž účastníkem je dlužník,
- po prohlášení konkurzu se neruší dlužníkuv podnik, ale insolvenční správce se ho snaží udržet v provozu.

6.1.2 Zpeněžení majetkové podstaty

Zpeněžením majetkové podstaty se rozumí převedení celého majetku, který do ní náleží, na peníze za účelem uspokojení věřitelů. Zpeněžením se rozumí i využití bankovních kont, peněžní hotovost i úplatné postoupení dlužníkových pohledávek (srov. § 283 odst. 1 IZ). Jedná se o maximální zpeněžení bez ohledu na další životaschopnost dlužníka.

Majetkovou podstatu lze zpeněžit až po právní moci rozhodnutí o prohlášení konkurzu, nejdříve však po první schůzi věřitelů. Výjimkou z toho je například případ, kdy se jedná o věci bezprostředně ohrožené zkázou nebo znehodnocením. Ustanovení § 285 IZ obsahuje výčet účinků, které zpeněžením majetkové podstaty zanikají, a to jen v rozsahu, ve kterém se týkají tohoto zpeněženého majetku. Jedná se například o zrušení účinku nařízení výkonu rozhodnutí a exekuce.

Způsoby zpeněžení majetkové podstaty

Obecné způsoby zpeněžení:

- a) veřejná dražba

Zpeněžení majetkové podstaty veřejnou dražbou se provádí na základě ustanovení uvedeného v zákoně č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách. Insolvenční správce navrhne tento způsob zpeněžení, sestaví podklady pro veřejnou dražbu a vybere dražebníka, který veřejnou dražbu provede. Smlouva o provedení dražby mezi dražebníkem a insolvenčním správcem se stává účinnou od schválení věřitelským výborem. Souhlas insolvenčního soudu není potřeba (Moravec & Hášová, 2013, s. 167).

b) prodej movitých věcí a nemovitostí podle ustanovení o.s.ř. o výkonu rozhodnutí

Jedná se o pomalejší a méně efektivní způsob zpeněžování majetkové podstaty než předešlý (Maršíková, 2014, s. 504). Návrh na prodej movitých věcí a nemovitostí podává insolvenční správce u příslušného okresního (exekučního) soudu. Insolvenční správce je jediný účastník řízení. K návrhu na zpeněžení soudní dražbou je nutno připojit rozhodnutí o prohlášení konkursu, soupis movitých věcí a nemovitost, jichž se zpeněžení týká, potvrzený insolvenčním soudem a se souhlasem věřitelského výboru.

c) prodej majetku mimo dražbu

Jedná se o nejrozšířenější způsob zpeněžení (Maršíková, 2014, s. 506). Prodej majetku mimo dražbu (tj. z volné ruky) je podmíněn souhlasem věřitelského výboru i insolvenčního soudu. Smlouva o prodeji nabývá účinnosti až po odsouhlasení tohoto obecného způsobu zpeněžení podstaty.

Zvláštní způsob zpeněžení dlužníkovra majetku:

d) zpeněžení dlužníkovra podniku jedinou smlouvou

Tento zvláštní způsob zpeněžení může být navíc použit místo výše zmíněných obecných způsobů zpeněžení. Dlužníkovra podnik může insolvenční správce zpeněžit jedinou smlouvou se souhlasem věřitelského výboru a insolvenčního soudu. Po odsouhlasení nabývá smlouva účinnosti. Výtěžek ze zpeněžení závodu jedinou smlouvou je součástí celkového výtěžku zpeněžení (Moravec & Hášová, 2013, s. 170). Smyslem zpeněžení ještě provozovaného a funkčního závodu je dosažení většího výtěžku zpeněžení, než pokud bude prodán po částech, a přechod všech práv a závazků na nabyvatele, na které se prodej vztahuje spolu s právy a povinnostmi z pracovněprávních vztahů, s výjimkou pohledávek proti dlužníkovra před nabytím účinnosti smlouvy o prodeji (Maršíková, 2014, s. 508).

Nakládání s výtěžkem zpeněžení

Zpeněžení věcí, práv, pohledávek nebo jiné majetkové hodnoty určených k zajištění pohledávek se primárně děje podle pokynů zajištěného věřitele směřujících ke zpeněžení (srov. § 293 IZ).

Z tohoto výtěžku se v průběhu konkursu nejdříve upokojují **pohledávky zajištěných věřitelů**. Věřitelům je výtěžek zpeněžení snížen o náklady spojené se správou a zpeněžením a o částku připadající na odměnu správce. Po redukci výtěžku je možné vydání

čistého výtěžku insolvenčním správcem zajištěnému věřiteli se souhlasem insolvenčního soudu (Maršíková, 2014, s. 516 – 517).

V průběhu konkursu jsou dále ze zpeněžení majetkové podstaty hrazeny **pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené, ale i náklady, které se správou majetkové podstaty souvisejí**. Pokud výtěžek ze zpeněžení nestačí, lze v určitých případech dle § 297 odst. 1 IZ použít prostředky získané zálohou na náklady insolvenčního řízení nebo zálohou poskytnutou věřitelským výborem. Pokud ani to nebude postačovat, budou se pohledávky uspokojovat v pořadí dle § 305 odst. 2 IZ. Jako první se například uspokojí odměna a hotové výdaje insolvenčního správce.

6.1.3 Konečná zpráva ke zpeněžení majetkové podstaty

Již v průběhu zpeněžení majetkové podstaty insolvenční správce podává insolvenčnímu soudu a věřitelskému výboru dílčí zprávy. Jedná se o zprávy o průběhu zpeněžení majetkové podstaty a o nakládání s výnosem ze zpeněžení majetkové podstaty (Maršíková, 2014, s. 518).

V závěru zpeněžení majetkové podstaty insolvenční správce podává konečnou zprávu. Ustanovení § 302 odst. 2 IZ rozvádí obsahové náležitosti konečné zprávy. Cílem je vyjádření celkové částky, která bude mezi věřitele rozdělena, a uvedení okruhu věřitelů, mezi něž bude částka rozpočtena (Maršíková, 2014, s. 518).

Ke dni sestavení konečné zprávy je insolvenční správce povinen sestavit účetní závěrku a předložit vyúčtování své odměny a výdajů (Moravec & Hásová, 2013, s. 171).

Insolvenční soud přezkoumá konečnou zprávu, ve které opraví chyby a nejasnosti a opravenou konečnou zprávu zveřejní vyhláškou. Účastníky řízení uvědomí o možnosti podání námitek do 15 dnů od zveřejnění konečné zprávy v insolvenčním rejstříku (Moravec & Hásová, 2013, s. 171).

Pokud žádné námítka nebyly podány, může insolvenční soud konečnou zprávu a vyúčtování schválit bez jednání (Moravec & Hásová, 2013, s. 171). V opačném případě nařídí jednání. Na tomto jednání se projednají námítka a konečná zpráva insolvenčního správce a jeho vyúčtování. Výsledkem je, že ji buď schválí, nařídí doplnění nebo změnu, popřípadě ji odmítne přijmout a uloží přitom insolvenčnímu správci, aby předložil novou konečnou zprávu ve lhůtě, kterou určí.

Je potřeba, aby všechny **dosud nezaplacené pohledávky**, které mohou být uspokojeny kdykoli v průběhu konkursu, byly před rozvrhovým usnesením, které následuje po právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy, uhrazené. Těmito pohledávkami se myslí pohledávky za majetkovou podstatou, jim na roveň postavené a zajištěné pohledávky (Hásová, 2014, s. 1014). **V rozvrhovém usnesení** poté budou uvedeny jen ty pohledávky, které nemůžou být uspokojeny již v průběhu konkursu, ale až na jeho konci (Hásová, 2014, s. 1019).

6.1.4 Rozvrhové usnesení

Rozvrhové usnesení se týká těch pohledávek, které jsou věřitelé povinni uplatnit přihláškou, i pohledávek, které se v insolvenčním řízení považují za přihlášené a tudíž je nebylo nutno přihlašovat – např. v § 275 IZ vzniká pohledávka manžela po prohlášení konkursu po vypořádání společného jmění manželů, která je považována za přihlášenou (Maršíková, 2014, s. 528).

Návrh rozvrhového usnesení včetně upraveného seznamu přihlášek předkládá insolvenční správce po právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy. Po přezkoumání věcné stránky vydá insolvenční soud rozvrhové usnesení, ve kterém určí věřitelům výši částky, která jim má být vyplacena. Pohledávky se uspokojují poměrně vzhledem k jejich výši tak, jak byly zjištěny. Lhůta pro splnění rozvrhového usnesení je určena insolvenčnímu správci v trvání nejdéle 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení.

6.1.5 Zrušení konkursu

Insolvenční soud může zrušit konkurs z následujících důvodů:

- a) pokud zjistil, že nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkův úpadek,
- b) jestliže neexistuje žádný přihlášený věřitel a pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou již uspokojeny,
- c) pokud došlo ke splnění rozvrhového usnesení,
- d) jestliže zjistil, že dlužníkův majetek není dostatečný k uspokojení věřitelů,
- e) na návrh dlužníka spolu s listinou, na které je souhlas všech věřitelů a insolvenčního správce včetně úředně ověřených podpisů,
- f) jestliže zemřel dlužník.

6.1.6 Nepatrný konkurs

Tato zvláštní forma konkursu se využívá u relativně jednodušších případů konkursu. V ZKV nebyl řešen žádný ze způsobů, který by reflektoval proces méně náročných konkursů. Návrh na nepatrný konkurs podává zpravidla dlužník, ale soud o něm může rozhodnout v souvislosti s prohlášením konkursu nebo kdykoli v insolvenčním řízení a není tedy nutné, aby návrh kdokoli podával (Doleček, 2015b).

O nepatrném konkursu mluvíme tehdy, :

- je-li dlužníkem fyzická osoba, která není podnikatelem, nebo
- je-li dlužníkem kterákoli osoba a zároveň celkový obrat za poslední účetní období předcházející vyhlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000 Kč a nemá více než 50 věřitelů (Lanský & Bartůňková, 2008).

6.2 Reorganizace

Dalším způsobem řešení úpadku je reorganizace, která je upravena v hlavě druhé, § 316 až 364 IZ.

Podle IZ se reorganizací zpravidla rozumí „*postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů*“ (srov. § 316 odst. 1 IZ).

V případě reorganizace se na rozdíl od konkursu hovoří o sanační metodě, jelikož cílem je zachování podniku. Druhou významnou odlišností je možný zánik neuspokojených pohledávek věřitelů po ukončení reorganizace.

V předchozí právní úpravě, tedy v ZKV, existovaly pouze dva způsoby řešení úpadku, konkurs či vyrovnání. Za 15 let účinnosti tohoto zákona bylo povoleno pouze 48 vyrovnání z celkových přibližně 300 návrhů. Cílem nového insolvenčního zákona bylo v insolvenčních řízeních otevřít prostor pro využití sanačního postupu. Během prvních tří let účinnosti nového zákona bylo povoleno jen 39 reorganizací, v dalších letech došlo k mírnému růstu. V průběhu let 2008 až 2012 byly zaznamenány pouze 4 úspěšně dokončené reorganizace. Jedná se tedy o menšinové řešení způsobu úpadku, kterým bylo dříve právě vyrovnání (Smrčka, 2014, s. 1047).

Reorganizací lze řešit úpadek či hrozící úpadek u dlužníka – podnikatele, který musí splnit některou z následujících podmínek:

- a) roční čistý obrat za poslední účetní období musí být alespoň 50 000 000 Kč nebo
- b) zaměstnávat minimálně 50 zaměstnanců v pracovním poměru.

Tyto dvě podmínky byly od 1. ledna 2014 zmírněny, před revizní novelou č. 294/2013 Sb. byl potřebný obrat a počet zaměstnanců dvojnásobný (Smrčka, 2014, s. 1052).

6.2.1 Návrh na povolení reorganizace

Návrh na povolení reorganizace může podat jak dlužník, tak přihlášený věřitel. V případě podání návrhu na **povolení reorganizace pro hrozící úpadek** je lhůta k podání návrhu do rozhodnutí o úpadku. **V ostatních případech** do 10 dnů před první schůzí věřitelů, která se koná po rozhodnutí o úpadku (srov. § 318 IZ).

Návrh může insolvenční soud odmítnout i tehdy, je-li i po opravě nebo doplnění stále nesrozumitelný či neurčitý, a pokud ani po výzvě k dodatečnému dodání neobsahuje všechny požadované přílohy. Návrh lze vzít zpět do povolení reorganizace osobou, která ho podala.

Návrh na povolení reorganizace podaný věřitelem musí projednat a schválit schůze věřitelů po zprávě insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka. Před rozhodnutím schůze věřitelů může insolvenční správce vyjádřit známé důvody, které mohou vyvrátit poctivost záměru navrhujícího věřitele. Důvody, na základě kterých by se měl insolvenční správce rozhodovat o poctivém záměru věřitele nejsou zákonem výslovně specifikovány, avšak podle Smrčky (2014, s. 1073) by důvodem mohly být personální nebo obchodní vztahy navrhovatele s dlužníkem nebo vztahy dlužníka s přihlášeným věřitelem.

Rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace

Pokud dlužník spolu s insolvenčním návrhem podá i návrh na povolení reorganizace a předloží reorganizační plán schválený alespoň polovinou zajištěných a polovinou nezajištěných věřitelů počítaných podle výše jejich pohledávek, musí insolvenční soud spojit rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o povolení reorganizace. Dlužník musí být v tomto případě velmi aktivní (Smrčka, 2014, s. 1076).

V ostatních případech, pokud s reorganizačním plánem před rozhodnutím o povolení reorganizace nesouhlasil dostatečný počet věřitelů nebo návrh na povolení reorganizace

byl podán přihlášeným věřitelem, insolvenční soud nejprve rozhodne o úpadku a poté do 3 měsíců svolá schůzi věřitelů, kde se rozhodne o způsobu řešení úpadku. Tento způsob dominuje (Dančišin, 2014, s. 563).

Návrh na povolení reorganizace insolvenční soud může zamítnout, odmítnout nebo vzít na vědomí jeho zpětvzetí. Pokud tak učiní, rozhodne o prohlášení konkursu na majetek dlužníka (Dančišin, 2014, s. 567).

6.2.2 Rozhodnutí o povolení reorganizace

Není-li návrh na povolení reorganizace odmítnut, zamítnut ani vzat zpět, rozhodne soud o povolení reorganizace (srov. § 328 IZ).

Rozhodnutí o povolení reorganizace obsahuje výrok o povolení reorganizace, označení insolvenčního správce, výzvu dlužníkovi k předložení reorganizačního plánu do 120 dnů nebo ke sdělení soudu bez zbytečného odkladu, že jej přeložit nehodlá, informaci o tom, za jakých podmínek mohou reorganizační plán předložit jiné osoby (§ 329 odst. 1 IZ).

Celkem bylo od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2015 povoleno pouze 133 reorganizací. Rok 2014 byl poněkud zvláštní, neboť počet povolených reorganizací prudce vzrostl, skoro o polovinu oproti minulému roku a to na 31 povolených reorganizací. Důvodem by mohlo být zmírnění podmínek pro dlužníka – podnikatele v obratu a počtu zaměstnanců. V roce 2015 množství povolených reorganizací výrazně kleslo a vrátilo se na obvyklý počet, tj. na 18 povolených reorganizací (Osvaldová & Samková, 2016).

Účinky povolení reorganizace

Již právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace se ruší předchozí dispoziční omezení dlužníka. Dlužník v rámci reorganizace má možnost disponovat se svým majetkem jen s jistými omezeními (srov. § 330 odst. 1 IZ).

Jedním z omezení jsou právní jednání z hlediska nakládání s majetkovou podstatou a její správou se zásadním významem, u kterých je povinný souhlas věřitelského výboru. Jednáním se zásadním významem se rozumí jednání, které významně mění hodnotu majetkové podstaty nebo postavení věřitelů anebo míru uspokojení věřitelů.

Další omezení dispozičních práv může stanovit reorganizační plán. Lze je omezit přímo – dlužníkovi se zakáže činit určité právní jednání nebo se podmíní souhlasem věřitelského výboru či jiného orgánu, nebo nepřímou – stanoví se takový způsob provedení

reorganizace, ve kterém budou některé úkony automaticky vyloučeny (Dančišin, 2014, s. 572 – 573).

Dalším omezením pro dlužníka je zákaz nebo omezení dispozičních oprávnění s nakládáním s majetkovou podstatou insolvenčním soudem. Jestliže k tomu dojde, pak přechází dispoziční oprávnění na insolvenčního správce (Smrčka, 2014, s. 1088).

Rozdělení věřitelů do skupin

Reorganizace se účastní přihlášení věřitelé, věřitelé za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení. Cílem je rozdělení věřitelů do skupin podle jejich hospodářských zájmů a následné hlasování o reorganizačním plánu podle skupin. (Smrčka, 2014, s. 1089).

Významná je úprava popření pohledávky dlužníkem, která má stejné účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem.

Důvodem rozdělení věřitelů do skupin je potřeba určit rozsah uspokojení zjištěných pohledávek a hlasování věřitelů o přijetí reorganizačního plánu. V každé skupině musí být věřitelé se stejným právním postavením a se stejnými hospodářskými zájmy. Rozdělení věřitelů musí povinně obsahovat reorganizační plán s uvedením kritérií, podle kterých k rozdělení věřitelů došlo. Obecně se dělí věřitelé na zajištěné a nezajištěné. (Smrčka, 2014, s. 1095).

6.2.3 Reorganizační plán a jeho schválení

Stěžejním dokumentem pro průběh reorganizace je právě reorganizační plán. Podle IZ reorganizační plán „*vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovu podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli*“ (srov. § 338 odst. 1 IZ).

Přednostní právo sestavit reorganizační plán má dlužník. Věřitel jen v případech stanovených v § 339 odst. 2 až 4 IZ. Dlužník by měl nejlépe znát svoji finanční situaci a její výhled a je tedy nejvhodnější osobou pro sestavení plánu na restrukturalizaci svého podniku. V tomto případě je důležitý zkušený krizový management. V případě předložení insolvenčního návrhu spolu s návrhem na povolení reorganizace je dlužník oprávněn předložit reorganizační plán ihned nebo do 120 dnů od povolení reorganizace. Lhů-

tu je možné na návrh dlužníka nejdéle o dalších 120 dní prodloužit. V případě nedodržení lhůty se rozhodne o konkursu (Dančišin, 2014, s. 590).

Obsahové náležitosti reorganizačního plánu, které musí obsahovat vždy, jsou uvedeny v § 340 IZ. Povinností je uvést například rozdělení jednotlivých věřitelů do skupin a uvedení způsobu nakládání s jejich pohledávkami, určení způsobu reorganizace a opatření k plnění reorganizačního plánu.

Způsoby provedení reorganizace

V § 341 odst. 1 IZ je uveden pouze demonstrativní výčet způsobů provedení reorganizace, ale v rámci reorganizace lze postupovat jakýmkoliv způsobem za určitých podmínek. Zákon předpokládá, že bude použit alespoň jeden ze způsobů, případně více, pokud to jejich povaha připouští (Smrčka, 2014, s. 1106). Běžným způsobem reorganizace je například restrukturalizace pohledávek zajištěných věřitelů (částečný zánik pohledávek současně s prodloužením splatnosti), prodej celé majetkové podstaty nebo její části či prodej závodu dlužníka, změna zakladatelského dokumentu, stanov nebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka a jiné.

Předkladatel reorganizačního plánu musí splnit konkrétní požadavky ohledně předložených dokumentů. Záleží na tom, jaký způsob provedení reorganizace byl zvolen (Smrčka, 2014, s. 1107). V závislosti na způsobu provedení reorganizace, je v § 342 IZ uveden výčet dokladů, které mají být k reorganizačnímu plánu připojeny, např. nové znění zakladatelského dokumentu, má-li podle reorganizačního plánu dojít k jeho změně.

Zpráva o reorganizačním plánu

Předkladatel spolu s reorganizačním plánem předkládá i zprávu o reorganizačním plánu. Na jejím základě by měl být věřitel schopen se rozhodnout, zda schválení reorganizačního plánu podpoří či nikoliv. Zpráva se musí předložit věřitelům nejpozději do 15 dnů před schůzí věřitelů.

Schválení reorganizačního plánu

Po hlasování skupin věřitelů insolvenční soud schválí reorganizační plán, pokud je v souladu se zákonem, není jím sledován nepoctivý záměr, každá skupina věřitelů jej přijala, ani jeden z věřitelů nebude uspokojen méně než by byl uspokojen z konkursu a pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly nebo mají být uhrazeny ihned poté, co se stane reorganizační plán účinný.

6.2.4 Provádění reorganizačního plánu

Reorganizační plán je účinný po právní moci rozhodnutí soudu o jeho schválení. Účinností nastupuje nejdůležitější fáze reorganizace – „*implementace opatření k ozdravení podnikatelské činnosti a zajištění výnosů z podnikatelské činnosti dlužníka použitelných k uspokojení pohledávek insolvenčních věřitelů v rozsahu předvídaném reorganizačním plánem*“ (Dančišin, 2014, s. 619).

Kontrola nad prováděným reorganizačním plánem

Kontrolu provádí především insolvenční správce a věřitelský výbor. V § 354 IZ jsou uvedeny úkoly, které insolvenční správce má v průběhu plnění reorganizačního plánu a dále jsou zde stanoveny povinnosti dlužníka s dispozičními oprávněními k insolvenčnímu správci. Úkolem insolvenčního správce je především dohlížet na činnost dlužníka a informovat věřitelský výbor, předat dlužníku s dispozičními oprávněními zprávu o své dosavadní činnosti, plnit povinnosti v reorganizačním plánu a jiné. Dlužník je povinen informovat insolvenční soud o právních jednáních, o plnění reorganizačního plánu a o jiné jeho činnosti podle reorganizačního plánu. Ustanovení § 355 IZ stanovuje úkoly věřitelského výboru v průběhu reorganizace (Dančišin, 2014, s. 621).

6.2.5 Skončení reorganizace

Ustanovení § 362 IZ upravuje postup, došlo-li k protiprávnímu jednání (Dančišin, 2014, s. 633). Insolvenční soud může zrušit rozhodnutí o schválení reorganizace, zjistí-li, že:

- a) některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody bez souhlasu ostatních věřitelů stejné skupiny,
- b) dlužník, statutární orgán nebo člen statutárního orgánu dlužníka byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele nebo
- c) ke schválení reorganizačního plánu došlo díky podvodnému jednání (Dančišin, 2014, s. 630 – 631).

Ustanovení § 363 IZ stanovuje předčasné ukončení reorganizace z důvodu neúspěchu ve snaze ozdravit hospodářský život dlužníka. V tomto ustanovení se nachází důvody, za kterých se insolvenční soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurs (Dančišin, 2014, s. 633). Jedná se například o neschválení reorganizačního plánu insolvenčním

soudem nebo neplnění podstatných povinností dlužníkem stanovené reorganizačním plánem.

Pokud jsou splněny pohledávky věřitelů ve výši určené reorganizačním plánem, insolvenční soud usnesením vezme splnění reorganizačního plánu nebo jeho podstatných částí na vědomí. Toto usnesení insolvenční soud zveřejní v insolvenčním rejstříku, není proti němu přípustné odvolání a reorganizace jím končí (srov. § 364 odst. 2 IZ).

6.3 Oddlužení

Institutu oddlužení je věnována samostatná kapitola 8, jelikož je tato diplomová práce na tento způsob řešení úpadku zaměřena.

6.4 Zvláštní způsoby řešení úpadku

Čtvrtým a posledním způsobem řešení úpadku je úpadek finančních institucí. Otázka úpadku finančních institucí je upravena v hlavě čtvrté, § 367 až 388 IZ.

Finanční instituce se zabývá ve větší či menší míře peněžními prostředky, poskytuje finanční služby, investuje peněžní prostředky, využívá ke svému podnikání cizí peněžní prostředky a některá poskytuje úvěry (Hrdý, 2005). Považuje se za ni banka, spořitelní a úvěrní družstvo, instituce peněz, pojišťovna a zajišťovna a podle stanovených podmínek v IZ i některé další osoby (Taranda, Moravec & Hostinský, 2010).

Z důvodu obsáhlosti daného tématu i proto, že se jedná z hlediska počtu případů o zcela výjimečný institut, se jím v rámci této práce více zabývat nebudu.

7 ODDLUŽENÍ

Oddlužení je stejně jako reorganizace alternativní a také tzv. sanační způsob řešení úpadku (Erbsová, 2014).

Institut oddlužení bývá v běžné populaci někdy nepřesně označován jako „osobní bankrot“. Oddlužení je upraveno v hlavě páté, § 389 až 418 IZ a zohledňuje především sociální aspekty před ekonomickými hledisky. *„Má umožnit dlužníkovi „nový start“ a motivovat ho k aktivnímu zapojení do umořování svého dluhu, a to alespoň do předpokládané výše 30 % v případě nezajištěných věřitelů“* (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.c). Oddlužení tedy neznamená celoživotní splácení, ale představuje pro dlužníky určitou naději, že se jim v dohledné době (nejvýše pět let) podaří všech dluhů zbavit a oni budou moci začít „nový život“ bez dluhů.

7.1 Osoba oprávněná podat návrh na oddlužení

Před 1. lednem 2014, tedy před účinností revizní novely č. 294/2013 Sb., jsme se setkali v § 389 odst. 1 IZ v souvislosti s osobou oprávněnou podat insolvenční návrh s pojmem – „dlužník, který není podnikatelem“. Jím se rozuměla taková fyzická nebo právnická osoba, která nebyla zákonem považována za podnikatele a současně neměla dluhy z podnikání (Richter, 2013).

Ve vládním návrhu se původně předpokládalo, že návrh na povolení oddlužení bude moci podat také *„dlužník – fyzická osoba, který jako podnikatel nemá pracovněprávní závazky a nemá více než 20 věřitelů.“* Grus a Cidlina (2013) označili malé podnikatele jako diskriminované a poukázali přitom na Základní listinu práv a svobod a na Ústavu ČR. Vyloučení podnikatele jako fyzické osoby bylo podle nich zcela bezdůvodné, a to mj. i proto, že drobný podnikatel nese větší riziko při obstarávání příjmů než spotřebitel. Dalším důvodem nesmyslnosti vyloučení podnikatele jako fyzické osoby podle nich bylo, že u drobných podnikatelů existují rozsáhlejší důvody zadlužení. Podnikatelé ručí celým svým majetkem, což by měl být další z důvodů povolení možnosti oddlužení. Ztotožňuji se s názory uvedených autorů a také plně souhlasím s názorem, že nezodpovědný spotřebitel se může zadlužit neuváženým množstvím půjček, zatímco podnikatel, který vynaložil všechno své úsilí na neúspěšné podnikání, neměl mít možnost zvolit si tento způsob řešení úpadku.

Po 1. lednu 2014, tedy po novele nazývané též jako „systémová“ či „revizní“, se zpřístupnil tento sanační způsob řešení úpadku většímu okruhu osob. Revizní novela pozměnila ustanovení § 389 odst. 1 IZ, které nyní zní, že dlužník může insolvenčnímu soudu podat návrh na povolení oddlužení:

- a) v případě právnické osoby, pokud není považován za podnikatele a zároveň nemá dluhy z podnikání,
- b) v případě fyzické osoby, pokud nemá dluhy z podnikání.

V § 389 odst. 2 IZ se nově řeší dluhy z podnikání nebránící oddlužení. Dlužník, který má dluhy z podnikání může přesto požádat o řešení úpadku či hrozícího úpadku oddlužením:

- pokud s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku se jedná, nebo
- pokud dluh z podnikání odpovídá pohledávce věřitele, která zůstala po skončení insolvenčního řízení, ve kterém insolvenční soud zrušil konkurs na majetek dlužníka, neuspokojena, nebo
- jde-li o pohledávku zajištěného věřitele.

7.2 Návrh na povolení oddlužení

Insolvenční soud rozhoduje o povolení oddlužení pouze na návrh dlužníka.

Dlužník podává návrh na povolení oddlužení současně s insolvenčním návrhem. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.c).

V případě, že insolvenční návrh podává věřitel, je dlužník povinen podat návrh na povolení oddlužení do 30 dnů od jeho doručení. Při doručení věřitelského insolvenčního návrhu je nutné, aby insolvenční soud o této možnosti dlužníka řádně poučil. Návrh na povolení oddlužení se podává na předepsaném formuláři, jenž je dostupný na <https://isir.justice.cz> v sekci Formuláře (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.c).

7.2.1 Náležitosti návrhu na povolení oddlužení

Kromě obecných náležitostí musí návrh na povolení oddlužení obsahovat označení dlužníka, jeho očekávané příjmy v následujících pěti letech, údaje o jeho příjmech za poslední tři roky a návrh, jakým způsobem chce dlužník oddlužení řešit, nebo prohlášení, že konkrétní způsob řešení oddlužení nenavrhuje (srov. § 391 IZ).

Návrh na povolení oddlužení může být spojen s žádostí o stanovení nižších než zákonem předepsaných měsíčních splátek, a to v případě návrhu způsobu oddlužení ve formě splátkového kalendáře. Praxe připouští snížení splátek i v průběhu plnění splátkového kalendáře (Maršíková, 2014, s. 697).

7.2.2 Doklady k návrhu na povolení oddlužení

K návrhu na povolení oddlužení jsou požadovány následující přílohy:

- a) seznam majetku a seznam závazků, případně prohlášení o změnách,
- b) listiny dokládající příjmy dlužníka za poslední 3 roky (př. výpisy z bankovního účtu),
- c) písemný souhlas nezajištěného věřitele, že souhlasí s hodnotou plnění nižší než 30% jeho pohledávky – v písemném souhlasu musí být uvedena nejnižší hodnota plnění, na kterém se s dlužníkem dohodl (Maršíková, 2014, s. 698).

Od 1. ledna 2014 není na dlužníkovi požadován znalecký posudek, kterým by dokládal cenu majetku nebo závazku sloužící k zajištění (Maršíková, 2014, s. 698). Další změnou také je, že insolvenční návrh nemusí být spolupodepsán dlužníkovým manželem. A o oddlužení mohou manželé výslovně žádat společně (Dlouhá, 2014).

7.2.3 Odmítnutí, zpětvzetí a zamítnutí návrhu na povolení oddlužení

Oprava a doplnění návrhu na povolení oddlužení, odmítnutí návrhu

V případě podání návrhu jiným způsobem než na předepsaném formuláři, s chybějícími přílohami nebo pokud návrh neobsahuje všechny náležitosti, vyzve insolvenční soud usnesením osobu, která návrh podala, aby došlo k opravě či doplnění ve lhůtě, jež nesmí být delší než 7 dnů. Toto usnesení bude obsahovat i poučení, jak má opravu nebo doplnění příslušná osoba provést (Maršíková, 2014, s. 696 až 697). Jedná se o velmi krátký časový úsek, a proto by měl dlužník podat úplný návrh na povolení oddlužení. Důvodem takto krátkého intervalu je urychlení insolvenčního procesu (Erbsová, 2014, s. 1244).

Pokud není správně návrh na povolení oddlužení doplněn nebo chybějí požadované přílohy, bude odmítnut.

Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení

Pokud ještě nedošlo ke schválení oddlužení insolvenčním soudem, lze vzít návrh zpět. Pokud dlužník vezme zpět návrh na povolení oddlužení, insolvenční soud rozhodne o způsobu řešení dlužníkového úpadku konkursem (srov. § 396 IZ). Pokud bude chtít dlužník po zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení podat opět návrh, již to nebude v tomtéž insolvenčním řízení možné (Maršíková, 2014, s. 701 až 702).

Zamítnutí návrhu

Existují tři důvody pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení:

- a) je jím sledován dlužníkův nepoctivý záměr,
- b) vyjde najevo, že hodnota plnění nezajištěných věřitelů nedosáhne alespoň 30% jejich pohledávek (nedojde k zamítnutí, pokud s nižší hodnotou plnění věřitelé souhlasí),
- c) neodpovědný přístup dlužníka k plnění jeho povinností v insolvenčním řízení (Erbsová, 2014, 1260).

V případě odmítnutí, zamítnutí a zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení insolvenční soud současně rozhodne o řešení úpadku konkursem (Erbsová, 2014, 1260).

7.3 Rozhodnutí o povolení oddlužení

Pokud nebude návrh vzat zpět, odmítnut nebo zamítnut, insolvenční soud oddlužení povolí. Oddlužení se povolí i v případě pochybností, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení. Tyto pochybnosti lze vyřešit na schůzi věřitelů (Maršíková, 2014, s. 707 – 708).

7.3.1 Způsoby provedení oddlužení

Při řešení úpadku oddlužením lze postupovat pouze dvěma způsoby, a to buď zpeněžením majetkové podstaty, nebo plněním splátkového kalendáře.

a) Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Jedná se o jednorázové vyrovnání pohledávek z výtěžku po zpeněžení majetkové podstaty. Dá se říci, že zpeněžení majetkové podstaty je základní způsob, který byl převzat z konkursu. Při zpeněžování majetkové podstaty se postupuje stejným způsobem jako v konkursu (Erbsová, 2014, s. 1283 – 1284).

Výhodou tohoto způsobu řešení úpadku pro dlužníka oproti konkursu je, že majetek, který dlužník nabyde v dalším průběhu řízení, nenáleží do majetkové podstaty (Erbsová, 2014, s. 1286).

b) Oddlužení plněním splátkového kalendáře

Dlužníkovou povinností je po dobu 5 let platit nezajištěným věřitelům pravidelné úhrady ze svých příjmů.

c) Oddlužení plněním splátkového kalendáře a zároveň oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Tyto dvě formy lze kombinovat, a to zejména v případě, že není možno dosáhnout minimálního 30% uspokojení pohledávek ani plněním splátkového kalendáře, ani zpeněžením majetkové podstaty. IZ výslovně tuto kombinaci neuvádí. Insolvenční soudy s takovým způsobem souhlasí, pokud kombinaci navrhnul dlužník sám v zájmu svých věřitelů. Soud ale není oprávněn toto po dlužníku vynucovat (Erbsová, 2014, s. 1302).

Možnost řešit oddlužení kombinací připustil například Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 21. 1. 2009 sp. zn. KSBR 24 INS 4176/2008-B (Maršíková, 2014, s. 723).

O způsobu provedení oddlužení rozhodují nezajištění věřitelé na schůzi věřitelů nebo mimo ni, a to i před podáním návrhu na oddlužení nebo insolvenčního návrhu, jsou-li známy všechny potřebné skutečnosti. Jedná se o nezajištěné věřitele, tedy věřitele, kteří nemají svoji pohledávku zajištěnou majetkem, který náleží do majetkové, a kteří uplatnili své pohledávky přihláškou včas, nejedná-li se o osoby blízké nebo osoby tvořící s dlužníkem koncern. Zajištění věřitelé nehlasují, jelikož platí, že zajištěné pohledávky budou uspokojeny jen ze zajištění a nezáleží na tom, jakým způsobem bude oddlužení provedeno (Erbsová, 2014, s. 1322).

Pokud věřitel souhlasil se způsobem provedení oddlužení, nelze to již změnit. K odsouhlasení způsobu oddlužení je potřebná prostá většina hlasů nezajištěných věřitelů na schůzi věřitelů nebo mimo ni. Hlasy jsou počítány podle výše pohledávek nezajištěných věřitelů. Pokud se hlasováním nerozhodne, pak je rozhodnutí na insolvenčním soudu.

Na skutečnosti odůvodňující zamítnutí nebo odmítnutí návrhu na povolení oddlužení může upozornit insolvenční správce i věřitelé, kteří hlasovali o přijetí způsobu oddluže-

ní. Lhůty určené k podání námitek jsou uvedeny v § 403 IZ. Jsou odlišné podle toho, kdo námitky podal, zda to byl insolvenční správce nebo věřitelé.

7.4 Rozhodnutí o schválení oddlužení

Pokud nedojde k neschválení oddlužení a současně k rozhodnutí o způsobu řešení úpadku konkursem, insolvenční soud oddlužení schválí.

O tom, zda oddlužení schvaluje, rozhodne insolvenční soud:

- a) neprodleně po skončení jednání o námitkách věřitelů,
- b) ihned po uplynutí lhůty určené k podání námitek.

Rozhodnutí o schválení oddlužení je účinné ihned po jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku (Maršíková, 2014, s. 719).

7.4.1 Obsah rozhodnutí o schválení oddlužení

Obsah rozhodnutí o schválení řešení úpadku oddlužením se liší podle toho, jaký je způsob provedení oddlužení. Jedná-li se o rozhodnutí, jímž se schvaluje oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, musí v něm insolvenční soud:

- a) uvést insolvenčního správce,
- b) uvést majetek, který patří ke dni vydání do majetkové podstaty, a od účinnosti revizní novely, tj. od 1. ledna 2014, i majetek, který se stane součástí majetkové podstaty, a
- c) označit nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s výší pohledávky nižší než 30%.

V případě rozhodnutí, kterým se schvaluje oddlužení plněním splátkového kalendáře, musí insolvenční soud:

- a) určit den v měsíci, do kterého bude muset dlužník platit určené splátky prostřednictvím insolvenčního správce a termín úhrady první splátky,
- b) označit příjmy, kterými uhradí první splátku,
- c) označit nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s výší pohledávky nižší než 30%,
- d) přikázat plátcí mzdy dlužníka, aby strhával dlužníku srážky ze mzdy.

7.4.2 Účinky rozhodnutí o schválení oddlužení

Okamžikem zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku nastávají účinky schválení oddlužení. Po právní moci rozhodnutí se ruší omezení dispo-

zičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo v průběhu insolvenčního řízení ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu (Maršíková, 2014, s. 724).

Účinky rozhodnutí o schválení oddlužení se rozpadají do dvou typů, jelikož existují dva způsoby provedení oddlužení. První typ je v případě schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty. Platí zde téměř stejné účinky jako při prohlášení konkursu.

Majetek, který slouží k zajištění, insolvenční správce po schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty zpeněží jen na žádost zajištěného věřitele. Dlužník dále ztrácí možnost disponovat s majetkem určeným ke zpeněžení, nemůže jej prodat, darovat apod. Pokud ale dlužník získá nějaký majetek po schválení oddlužení, dispoziční oprávnění k tomuto majetku má i po právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení on. Jedná se tedy o výjimku oproti účinkům prohlášení konkursu, jelikož § 246 odst. 4 IZ říká, že pokud dlužník odmítne dar či dědictví, pak nebude právní úkon platný. V případě, kdy dlužník získá majetek po schválení oddlužení, tak tento nebude sloužit k uspokojení věřitelů.

Zadruhé jsou zde účinky schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře. V tomto případě získá dispoziční oprávnění sám dlužník, a to i k příjmům, které získá po schválení oddlužení. Je ale povinen s nimi nakládat podle rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře. Dispoziční oprávnění k majetku náležejícímu do majetkové podstaty v době po schválení oddlužení má také dlužník, včetně toho majetku, s kterým nemohl nakládat v důsledku výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Jedinou výjimkou je dlužníkův majetek, který je zatížen právou zajištěných věřitelů, k němuž má práva insolvenční správce, který ho zpeněží (Maršíková, 2014, s. 728 – 729).

Insolvenční správce vykonává nad dlužníkem po dobu plnění splátkového kalendáře dohled (Maršíková, 2014, s. 732).

7.4.3 Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení

Po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužníkovou povinností:

- a) vykonávat výdělečnou činnost či usilovat o získání příjmu,
- b) poskytnout insolvenčnímu správci majetek získaný darem, dědictvím či pomocí jiných mimořádných příjmů (př. loterie) a dále majetek, který dlužník v seznamu majetku zatajil,

- c) oznámit insolvenčnímu soudu změnu bydliště či sídla a zaměstnání,
- d) k 15. březnu a k 15. září předložit přehled příjmů za posledního půl roku, neurčí-li soud jinak,
- e) nezatajovat žádný z příjmů a na žádost předložit daňová přiznání z období trvání splátkového kalendáře,
- f) neposkytovat žádnému z věřitelů žádné zvláštní výhody,
- g) nepřijímat závazky, které není možno ve splatnosti splatit (Maršíková, 2014, s. 732).

Po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník také povinen přijmout dar či dědictví. Pokud je nepřijme, je takový právní úkon neplatný (srov. § 412 odst. 3 IZ).

7.5 Rozhodnutí o splnění oddlužení

Pokud dlužník splnil své podmínky schváleného oddlužení, insolvenční soud vydá rozhodnutí, jímž vezme splnění oddlužení na vědomí. Po právní moci rozhodnutí insolvenční řízení končí. V rozhodnutí o splnění oddlužení se uvede výše odměny insolvenčního správce a jeho náklady a zároveň se insolvenční správce sprostí funkce (Maršíková, 2014, s. 734).

7.6 Osvobození dlužníka od placení pohledávek

Pokud podá dlužník návrh na osvobození a splní řádně a včas všechny povinnosti, vydá insolvenční soud usnesení, jímž se dlužník osvobodí od placení pohledávek v rozsahu, ve kterém nebyly uspokojeny. Zvláštností v oddlužení oproti ostatním způsobům řešení úpadku je to, že v rámci osvobození od placení pohledávek zanikají také:

- a) pohledávky věřitelů, ke kterým se v insolvenčním řízení nepřihlíželo,
- b) pohledávky věřitelů, které nebyly do insolvenčního řízení přihlášeny, ač přihlášeny být mohly,
- c) povinnosti dlužníka plnit ručitelům a jiným osobám, kteří mají vůči dlužníkovi pro tyto pohledávky právo postihu (Maršíková, 2014, s. 734 až 735).

Priznané osvobození dlužníka od placení pohledávek se netýká:

- a) sankce, která byla dlužníku uložena v trestním řízení pro úmyslný trestný čin ani

- b) povinnosti dlužníka nahradit škodu způsobenou úmyslným porušením právní povinnosti (Erbsová, 2014, s. 1415).

Pohledávky věřitelů, od jejichž placení byl dlužník osvobozen, nezanikají, ale jejich plnění nelze po dlužníku vymáhat (Maršíková, 2014, s. 734 – 735).

Aby se mohl dlužník zbavit povinností platit zbytek neuhrazených pohledávek, je jednou z podmínek minimální uspokojení nezajištěných věřitelů v průběhu oddlužení. Pokud hodnoty plnění dlužník nedosahuje, je možné přesto podat návrh na osvobození od placení pohledávek dlužníkem, pokud k tomu došlo tak, že dlužník nesplnění minimální hranice 30 % nezavinil, a zároveň platí, že uhrazená částka je vyšší než by byla v případě řešení úpadku konkursem (Erbsová, 2014, s. 1411).

7.6.1 Odejmutí a zánik osvobození dlužníka od placení pohledávek

Osvobození dlužníka od placení pohledávek lze odejmout, pokud vyšlo na základě návrhu podaného některým z dotčených věřitelů do tří let od pravomocného přiznání osvobození najevo, že k přiznání osvobození nebo ke schválení oddlužení došlo na základě podvodného jednání dlužníka nebo byly některému z věřitelů poskytnuty zvláštní výhody (srov. § 417 IZ).

Osvobození zaniká i v případě, pokud byl do tří let od právní moci rozhodnutí dlužník odsouzen za úmyslný trestný čin, kterým podstatně ovlivnil schválení nebo provedení oddlužení anebo přiznání osvobození, případně kterým jinak poškodil věřitele. V obou případech se jedná o tzv. pojistku, která má umožnit přiznané osvobození ještě zrušit.

7.7 Zrušení schváleného oddlužení

Schválené oddlužení může insolvenční soud bez návrhu kdykoliv (nejpozději do rozhodnutí o jeho splnění) zrušit. Po zrušení rozhodnutí o schválení se rozhodne o řešení úpadku konkursem za podmínky, že:

- a) dlužník neplní povinnosti podle schváleného způsobu rozhodnutí,
- b) se ukáže nemožné splatit podstatnou část pohledávek splátkovým kalendářem,
- c) po schválení oddlužení vznikl dlužníku nový dluh po dobu delší než 30 dní,
- d) dlužník podá návrh na zrušení schváleného oddlužení nebo
- e) je dlužníkem sledován nepoctivý záměr (Maršíková, 2014, s. 742).

7.8 Společný návrh manželů na povolení oddlužení

Na závěr kapitoly o oddlužení bych ráda krátce představila nový institut, který byl do insolvenčního zákona přidán revizní novelou a na jehož základě je možné vést společné oddlužení manželů. Manželé tak nově mohou podat návrh na povolení oddlužení společně. Manželi musejí být ke dni, kdy návrh dojde insolvenčnímu soudu. Návrh musí obsahovat písemný souhlas obou manželů, že všechny majetek v případě povolení oddlužení je považován za majetek ve společném jmění manželů. Manželé se poté budou považovat pouze za jednoho dlužníka (Erbsová, 2014, s. 1251 až 1252).

Pokud ale manželé podají návrh na povolení oddlužení každý sám, budou zahájena dvě samostatná řízení. Před 1. lednem 2014 byla využívána judikatura insolvenčních a odvolacích soudů, kdy insolvenční soud mohl spojit taková dvě řízení každého z manželů (Erbsová, 2014, s. 1251 – 1252).

7.9 Výhody a nevýhody oddlužení pro dlužníka a věřitele

Následující Tabulka 1 zobrazuje výhody a nevýhody oddlužení pro dlužníka. Jak je z tabulky patrné, výhody a nevýhody jsou vyvážené. Za největší výhodu považují možnost začít nový život bez dluhů. Jako značnou nevýhodu vnímám vedení v insolvenčním rejstříku.

Tabulka 1: Výhody a nevýhody oddlužení pro dlužníka

Výhody	Nevýhody
Po rozhodnutí o povolení oddlužení se dluhy neúročí (nerostou)	Po nesplnění podmínek následuje konkurs
Zastavení všech exekucí a vymáhání dlužných splátek	V případě splátkového kalendáře zůstává po dobu 5 let životní minimum s příspěvkem na bydlení V případě zpeněžení ztráta střechy nad hlavou
Do 5-ti let bez dluhů	Veden v insolvenčním rejstříku, „odsouzení“ společností
Možnost odpuštění až 70 % dluhů	Pod přísným dohledem insolvenčního správce a soudu
Zachránění části majetku (tj. převážně movitých věcí)	Nemožnost výběru způsobu provedení oddlužení
Nezajištění věřitelé, kteří nepřihlásili pohledávky, přicházejí o možnost zaplacení pohledávky	Závislost na pomoci ostatních osob

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Následující Tabulka 2 obsahuje výhody a nevýhody z pohledu věřitele. Nepatrně převažují výhody. Jako nejdůležitější výhodu oddlužení pro věřitele shledávám získání vyšší částky uspokojení než při konkursu či exekuci; největší nevýhodu pak spatřuji ve vysoké pravděpodobnosti neúplném uspokojení pohledávek.

Tabulka 2: Výhody a nevýhody oddlužení pro věřitele

Výhody	Nevýhody
V kratším horizontu získání alespoň části pohledávky relativně jistým způsobem	Nezajištění věřitelé, kteří nepřihlásili pohledávky, přicházejí o možnost zaplacení pohledávky
Vyšší částka než při konkursu či exekuci	Neúplné uspokojení pohledávek, někdy pouze 30 %
Dlužníkovy zákonné povinnosti (př. vykonávat výdělečnou činnost)	Oddlužení pro pohledávky minoritních věřitelů je nemotivační
Dlužník pod neustálým dohledem insolvenčního správce a soudu	Časová, administrativní i jiná zátěž
Na schůzi věřitelů rozhodují o způsobu provedení oddlužení	

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Po zvážení všech kladů a záporů z pohledu obou účastníků insolvenčního řízení si dovoluji konstatovat, že dlužník podle mého názoru získá z tohoto institutu více. Projít úspěšně celým procesem oddlužení není lehké, ale začít život bez dluhů za to stojí.

Věřitel nemusí pohledávku odepsat, ale má jistotu, že něco dostane, avšak ne tolik, kolik očekával. Věřitel musí věnovat řízení velké úsilí, od sledování insolvenčního rejstříku, po komunikaci se soudy a jinými záležitostmi souvisejícími s řízením.

7.10 Zhodnocení oddlužení

Zhodnotím-li objektivně institut oddlužení, docházím k závěru, že je nesporným přínosem, a to pro obě strany. Je tedy přínosem jak pro dlužníka, tak i pro věřitele.

Pro dlužníka jsou to především sociální aspekty, kdy je mu umožněno, aby poté, co řádně splní své povinnosti plynoucí mu z oddlužení, vedl normální život. Dále to mohou být i psychologické aspekty, neboť si lze jen těžko představit šťastného člověka, jenž nezvládá svou finanční situaci, tlačí na něj věřitelé a mnohdy nemá finanční prostředky ani ke krytí základních životních potřeb. Takovýto lidé pak propadají pocitu marnosti a nemají vůli své závazky splácet. Tuší, že i když se budou snažit a řádně pracovat, nemají nikdy možnost dluh splatit. Proto se často stávají zátěží pro státní sociální

system a nesnaží se své závazky sami splnit. Navíc je zde dnes již široká síť bezplatných insolvenčních či dluhových poraden, kde dlužník může získat odbornou a seriózní radu. V této souvislosti musím rovněž upozornit i na činnost tzv. oddlužovacích agentur, jejichž cílem není dlužníkovi poradit, ale jejich jedinou snahou je na tíživé životní situaci dlužníka vydělat.

Pro věřitele pak spatřuji výhody v tom, že v případě výše zmíněné situace, kdy dlužník ztratil vůli svůj „nesplatitelný“ dluh splácet, je mu v rámci insolvence zaručena alespoň minimální, 30 % míra uspokojení.

Výši však kalkulujeme s tím, že dlužník je poctivý a snaží se oddlužením vyřešit nepříznivou životní situaci, která nastala ať už tím, že se v minulosti neuváženě zadlužil, či se do dluhové pasti dostal neúmyslně. Lze si představit situaci, kdy se dlužník úmyslně zadlužuje, sjednává si půjčky za účelem dovolené či nové televize a pak se spoléhá na to, že ho oddlužení zachrání, 5 let bude „něco“ splácet a po splnění svých povinností stanovených v oddlužení se ze svých chyb nepoučí. Pro takové dlužníky jistě institut oddlužení není a mělo by být zamezeno jeho zneužívání.

Insolvenční zákon obsahuje mnoho pojistek, aby ke zneužívání oddlužení nedocházelo. Zneužitím institutu oddlužení je například to, když si dlužník vezme půjčku těsně před podáním návrhu na povolení oddlužení, i když musel již o svém předlužení v době, kdy si půjčku bral, vědět.

Jak již bylo uvedeno v kapitole 7.1, dříve nebylo možné, aby oddlužení využívali podnikatelé. Od revizní novely, tj. od 1. ledna 2014, se rozšířil okruh osob, jejichž úpadek lze řešit oddlužením, právě i o podnikatele. Dříve to byl navíc pouze dlužník, který nesměl být podnikatelem. Nyní smí úpadek oddlužením řešit jak podnikatelé, tak i osoby, které mají dluhy z podnikání. A to mohou být dvě různé kategorie osob. Dříve neměli malí a střední podnikatelé jinou možnost řešení úpadku, než jakou představoval konkurs. Tato dříve kritizovaná oblast byla tedy touto revizní novelou odstraněna a je jistě velkým přínosem pro podnikatele.

V závěru této kapitoly jsou uvedena dvě doporučení ohledně osobního bankrotu. Oddlužení je z vysoké části plněno splátkovým kalendářem. Z toho lze říci, že je tato forma pro dlužníky výhodnější.

Domnívám se, že by nebylo od věci, aby se více přihlíželo k důvodu, z jakého se dlužník dostal do finančních problémů a tedy, aby i právní úprava zohlednila skutečné dů-

vody úpadku. Pokud šanci na nový život získá rodina s dětmi, kterou tyto potíže postihly např. úmrtím či nemocemi, pak je oddlužení na místě. Na druhou stranu nesouhlasím s tím, že oddlužení je povoleno dlužníkovi, kterému postačí splnit 30 % všech jeho závazků, když si z těchto peněz např. vybavil byt či jel na exotickou dovolenou.

Česká právní úprava insolvenčního řízení by se mohla inspirovat v Německu, kde je povolen delší interval pro zasílání splátek věřitelům. Pokud věřitelé každý měsíc nedostávají zvláště vysoké částky, mohl by se jim interval zvýšit, např. jednou za půl roku nebo ročně. Ulehčilo by se tím nejen s administrací oddlužení kancelářím insolvenčních správců, ale rovněž bankám a ostatním institucím.

7.11 Statistické údaje a institut oddlužení

Statistické údaje v následujícím textu jsou zjištěny z insolvenčního rejstříku a získány od společnosti Creditreform s.r.o. jednající paní Ing. Miloslavou Osvaldovou. V následujícím textu je sledována nejdůležitější část průběhu insolvenčního řízení, resp. oddlužení, za období let 2011 až 2015.

7.11.1 Počet insolvenčních návrhů

Vývoj počtu podaných insolvenčních návrhů měl vzrůstající tendenci, avšak v roce 2014 poprvé od přijetí IZ počet podaných insolvenčních návrhů klesl, a to o 4,8 % ve srovnání s rokem 2013. K výraznému snížení podaných insolvenčních návrhů došlo především u firem, kde procentní pokles činil 40,8 %. U spotřebitelů, do kterých se řadí i nepodnikající živnostníci, činil nárůst v roce 2014 oproti předchozímu roku pouhých 2,2 %.

Počet podaných insolvenčních návrhů v roce 2015 činil 32 353. Zde došlo k dalšímu poklesu, a to o 7,9 % oproti předchozímu roku. Tady dochází k poklesu jak u spotřebitelů, tak u firem. Pokles u firem nebyl tak radikální jako v předchozím roce a činil 15,7 %. Pozitivní byl pokles podaných insolvenčních návrhů spotřebiteli, a to o 7 %.

V Tabulce 3 je uveden počet podaných insolvenčních návrhů za posledních pět let a Příloha 4 znázorňuje podrobněji insolvenční návrhy podané v posledních třech letech podle měsíců a navíc rozděleny na návrhy podané spotřebiteli a firmami.

Tabulka 3: Počet podaných insolvenčních návrhů

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Insolvenční návrhy	24353	32228	36909	35140	32353

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

7.11.2 Návrh na povolení oddlužení

Počet podaných návrhů na povolení oddlužení má stejný trend jako počet podaných insolvenčních návrhů. Počet podaných návrhů na povolení oddlužení poprvé v roce 2014 také klesl, a to o 0,2 % a následující rok došlo opět k poklesu o 4,91 %.

Následující Tabulka 4 zobrazuje počet podaných návrhů na povolení oddlužení od roku 2011.

Tabulka 4: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Návrhy na povolení oddlužení	16569	23179	30029	29967	28495

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

7.11.3 Rozhodnutí o úpadku

Vývoj počtu rozhodnutí o úpadku do roku 2013 měl vzrůstající tendenci. V meziročním srovnání došlo za rok 2014 k výraznému zvýšení počtu rozhodnutí o úpadku o 45 %. V následujícím roce došlo k poklesu téměř na stejnou úroveň jako před zvýšením v roce 2014.

Tabulka 5 zobrazuje počet rozhodnutí o úpadku od roku 2011 do roku 2015.

Tabulka 5: Počet rozhodnutí o úpadku

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Rozhodnutí o úpadku	14061	20684	25144	45846	25701

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

7.11.4 Rozhodnutí o povolení oddlužení

Pokud byl insolvenční návrh podán spolu s návrhem na povolení oddlužení, bylo rozhodnuto o úpadku, a pokud nebyl návrh na povolení oddlužení zamítnut, odmítnut či vzat zpět, vydá insolvenční soud rozhodnutí o povolení oddlužení.

Z ročního počtu rozhodnutí o úpadku je rozhodnuto v průměru o povolení oddlužení v 86 % případech. Z toho lze vyčíst, že institut oddlužení je nejpoužívanějším způsobem řešení úpadku dlužníků. Stejně jako tomu bylo u rozhodnutí o úpadku, v roce 2014 se počet rozhodnutí o povolení oddlužení zvýšil přibližně o 47,5 %. Další rok opět došlo k poklesu.

Tabulka 6 znázorňuje počet rozhodnutí o povolení oddlužení v posledních pěti letech.

Tabulka 6: Počet rozhodnutí o povolení oddlužení

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Rozhodnutí o povolení oddlužení	11346	17468	21655	41204	23297

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

7.11.5 Schválená oddlužení

Po rozhodnutí o povolení oddlužení je oddlužení buď schváleno, nebo prohlášen konkurs. Počet schválených oddlužení má rostoucí tendenci, avšak poprvé v roce 2015 došlo k poklesu o 5,91 %. V letech 2013/2014 byl zaznamenán ještě nárůst schválených oddlužení o 13 %.

Tabulka 7 znázorňuje počet schválených oddlužení v letech 2011 až 2015.

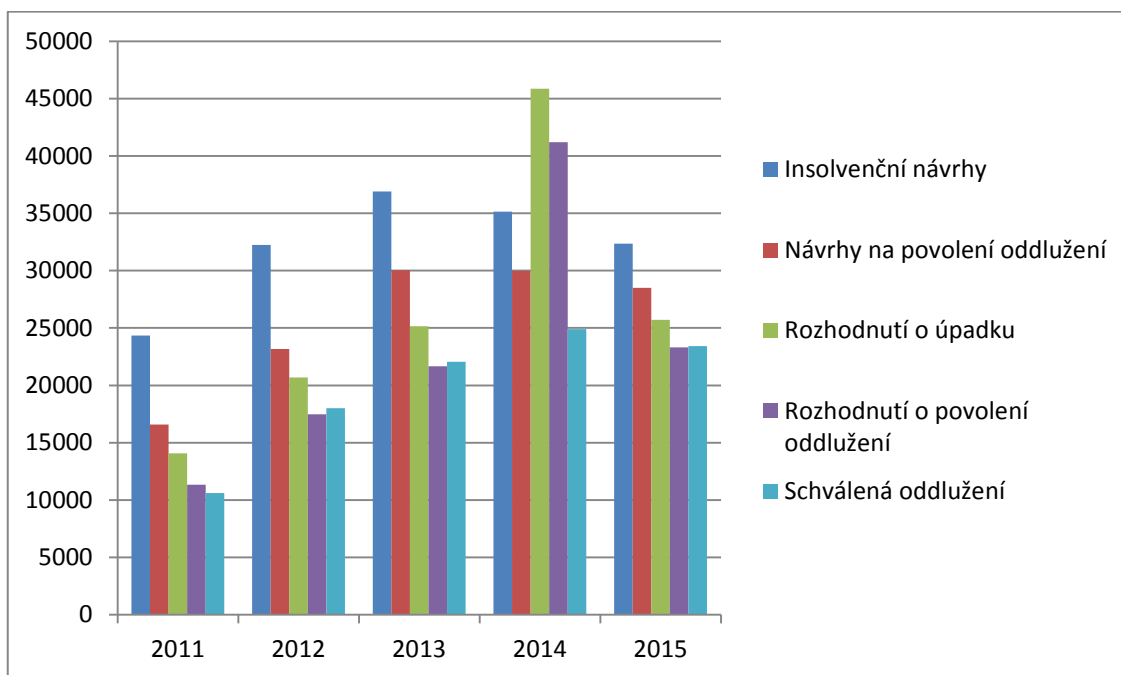
Tabulka 7: Počet schválených oddlužení

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Schválená oddlužení	10620	17993	22043	24897	23425

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Data uvedená v Tabulkách 3 až 7 jsou přehledně vyobrazena v Grafu 1.

Graf 1: Celkový přehled vývoje počtu návrhů a rozhodnutí (celkem, oddlužení)

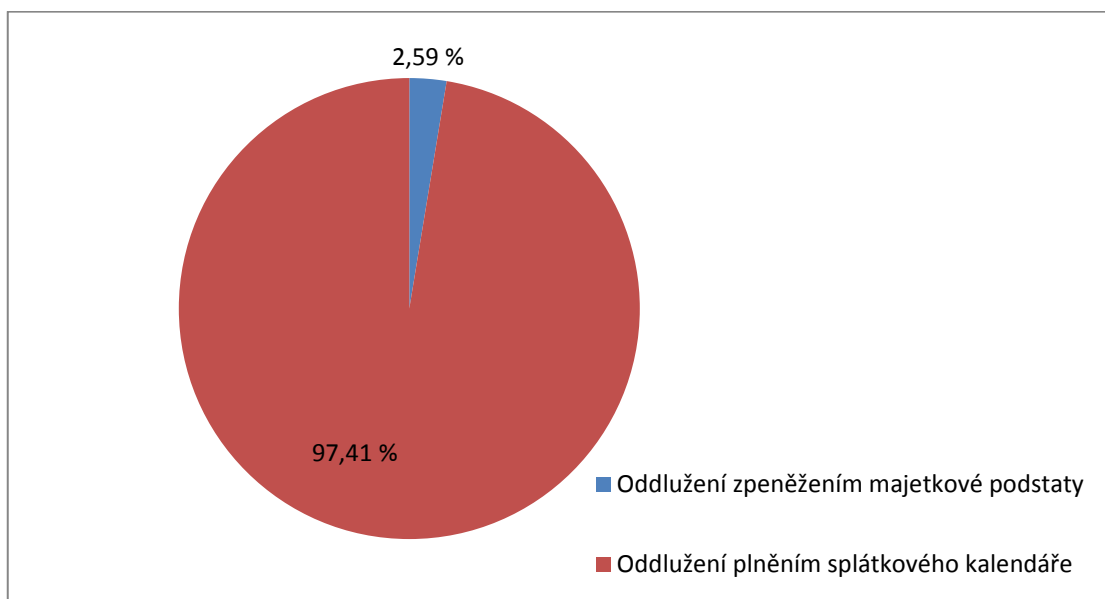

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak je již známo, oddlužení lze provést dvěma způsoby: plněním splátkového kalendáře nebo zpeněžením majetkové podstaty. Oba způsoby pak výjimečně doplňuje jejich již zmíněná kombinace.

Z celkového počtu schválených oddlužení bylo za sledované období schváleno oddlužení plněním splátkového kalendáře v 96 411 případech a oddlužení zpeněžením majetkové podstaty ve 2567 případech. Následující Graf 2 uvádí poměr mezi schváleným oddlužením zpeněžením majetkové podstaty a oddlužením plněním splátkového kalendáře.

Graf 2: Poměr jednotlivých způsobů oddlužení

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

8 MÍRA USPOKOJENÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ ÚPADKU

Mají-li věřitelé ve svých rukou volnu způsobu řešení úpadku, tak by zde měl být z jejich strany zájem o dosažené co nejvyšší míry uspokojení.

Jedná se o stěžejní kapitolu této práce, v níž je u jednotlivých způsobů řešení úpadku dlužníka vypočítaná průměrná míra uspokojení nezajištěných věřitelů v insolvenčních řízeních vedených Krajským soudem v ČB za celé sledované období 2011 až 2015. Následně byla vypočítaná míra uspokojení porovnána s mírou uspokojení nezajištěných věřitelů v insolvenčním řízení dle Dr. Žižlavského.

Údaje poskytnuté v největším právnickém časopisu v ČR insolvenčním správcem Žižlavským (2015) říkají, že míra uspokojení nezajištěných věřitelů v insolvenčním řízení při způsobu řešení úpadku konkursem je ve výši 3 %, v případě reorganizace 23 % a u oddlužení se výše uspokojení nezajištěných věřitelů pohybuje kolem 30 %. V následujícím textu po vypočtení průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů u konkursu, reorganizace a oddlužení porovnáme zjištěné údaje právě s mírou uspokojení uváděnou Dr. Žižlavským jako jedním z největších insolvenčních správců u nás. Domnívám se proto, že jím, uváděné údaje jsou dostatečně reprezentativní a za situace, kdy mi žádná z oslovených organizací (např. Creditreform s.r.o., Insolcentrum) nebyla schopna poskytnout údaje za celou ČR a všechna dosud vedená insolvenční řízení, se jedná o údaj pro účely mé práce naprosto vyhovující.

Reprezentativní vzorek se skládá ze všech úspěšně ukončených konkursů za období prvního čtvrtletí (dále jen „1.Q“) z let 2011 až 2015 u Krajského soudu v ČB. Data byla vybrána z insolvenčního rejstříku.

Reorganizace je v případě míry uspokojení nezajištěných věřitelů výjimkou a postup je poněkud jednodušší než u konkursu a oddlužení, jelikož v případě Krajského soudu v ČB byly ve sledovaném období ukončeny pouze čtyři reorganizace.

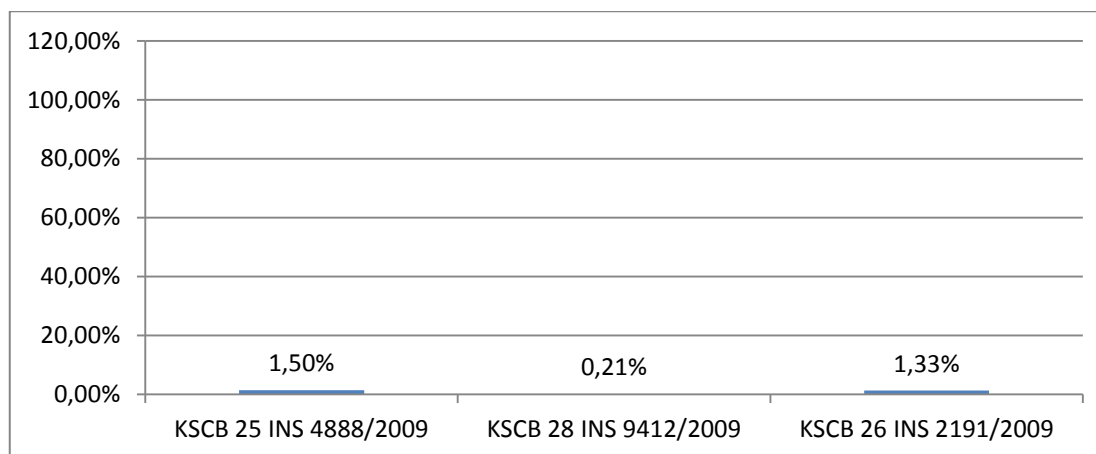
Perioda prvního čtvrtletí (1.Q) let 2011 až 2015 u oddlužení a konkursu vedených Krajským soudem v ČB byla vybrána z toho důvodu, že u reprezentativního vzorku každého ze sledovaných let jsem nechtěla přesáhnout počet 20 ukončených insolvenčních řízení. Kvartál byl tedy vhodným rozpětím pro tuto práci jak pro oddlužení, tak konkurs.

Míry uspokojení nezajištěných věřitelů jednotlivých způsobů řešení úpadku za 1.Q let 2011 až 2015 byly získány z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku a následně pro přehlednost vyobrazeny ve sloupcových grafech. S výjimkou reorganizace byly na konci příslušné kapitoly znázorněny za pomoci spojnicového grafu průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů a oddlužení ukončených v 1.Q/2011 až 1.Q/2015. Poté jsem z těchto údajů lze obecně odvodila průměrnou míru uspokojení jednotlivých způsobů řešení úpadku vedených Krajským soudem v ČB za sledované období.

8.1 Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u konkursu

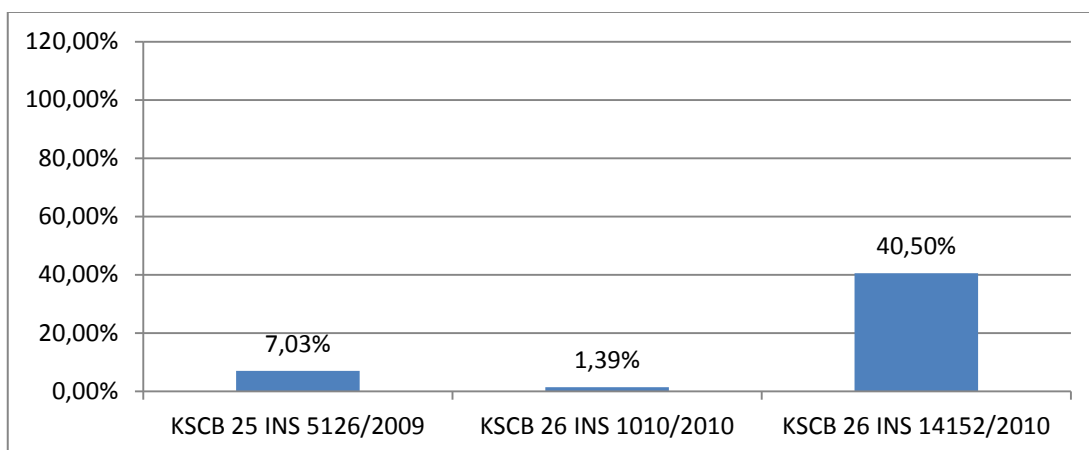
Následující Grafy 3 až 7 zobrazují počet úspěšně ukončených konkursů u Krajského soudu v ČB za 1.Q/2011 až 1.Q/2015 spolu s mírou uspokojení nezajištěných věřitelů.

Graf 3: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2011

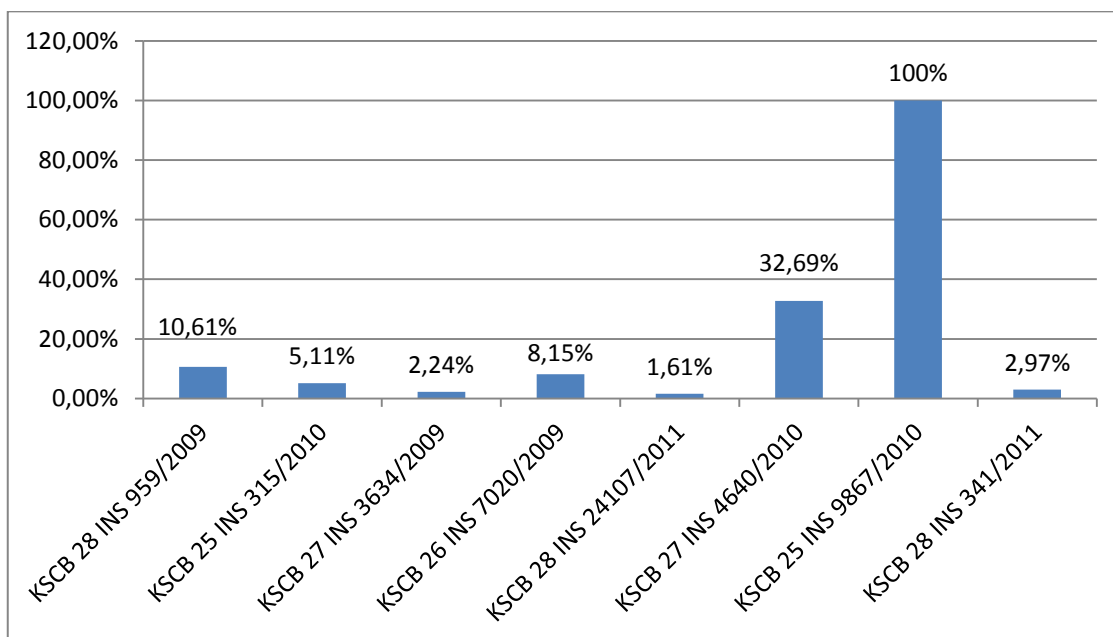
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 4: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2012

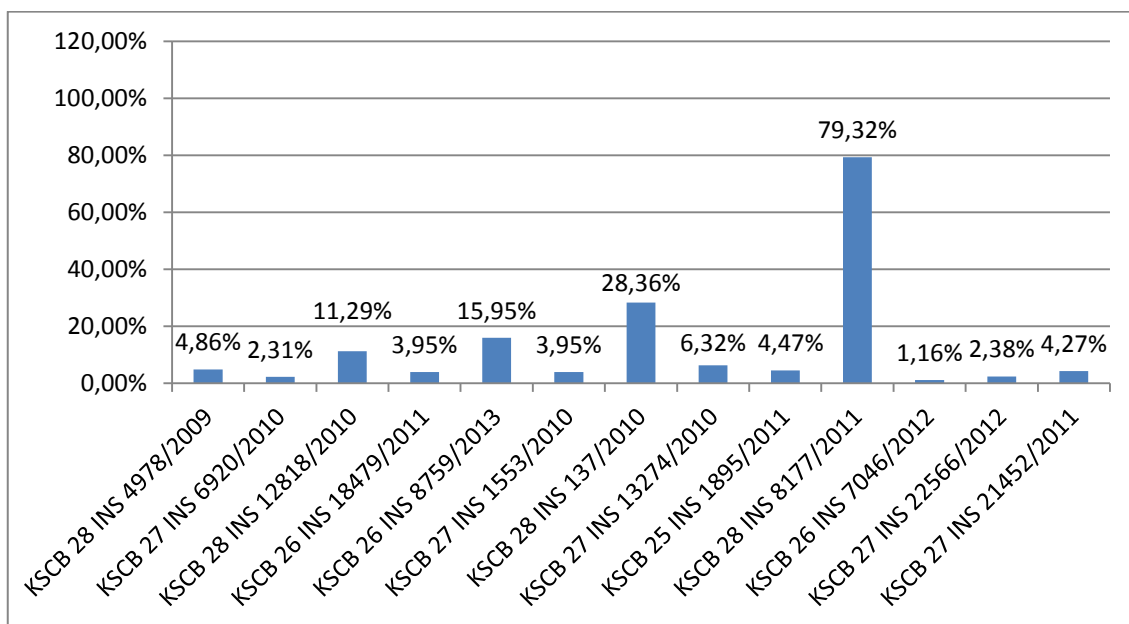
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 5: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2013

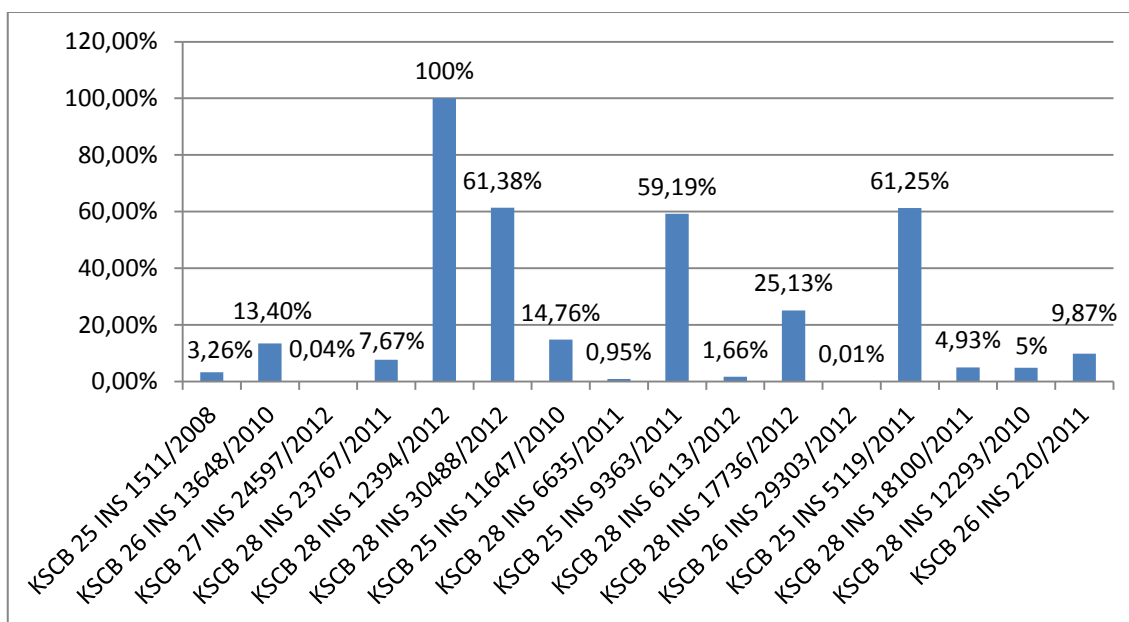
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 6: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2014

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 7: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2015

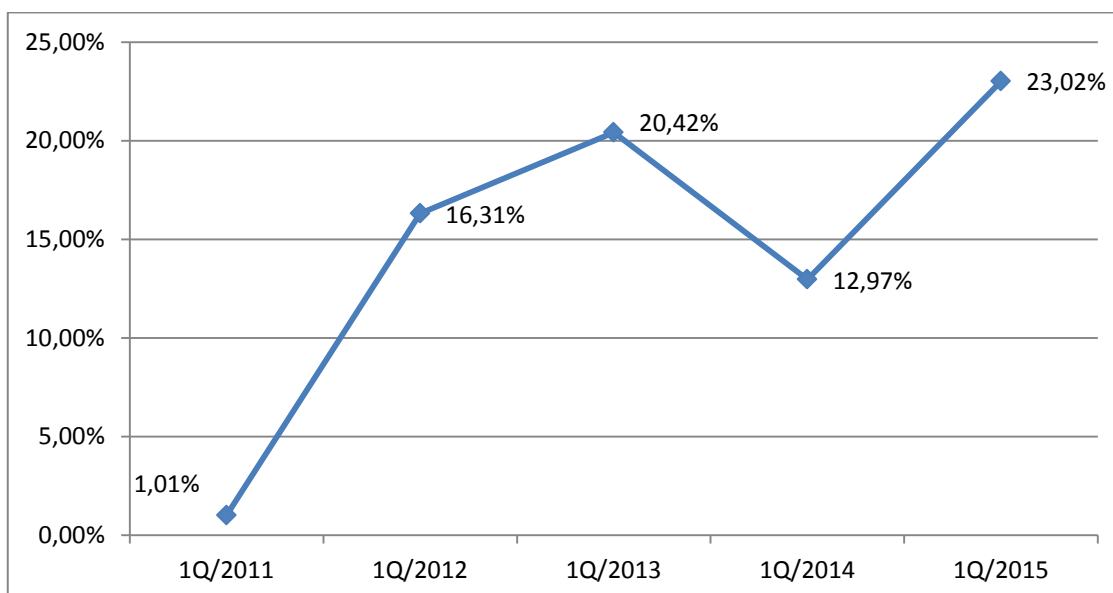
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Počet ukončených konkursů se logicky každým rokem po účinnosti IZ zvyšuje. Následující Graf 8 vyobrazuje průměrné míry uspokojení za 1.Q roku 2011 až 2015. Je vidět, že míra uspokojení u konkursu je rostoucí, avšak v 1.Q roku 2014 byl propad míry

uspokojení o 36 %, když ale údaj za následující 1.Q/2015 opět vzrostl na původní úroveň.

Obecně lze odvodit, že průměrná míra uspokojení u konkursů vedených Krajským soudem v ČB je za celé sledované období 14,75 %. Na začátku kapitoly je podle Dr. Žižlavského uspokojování nezajištěných věřitelů v insolvenčním řízení u konkursu okolo 3%. Z toho vyplývá, že Krajský soud v ČB má poměrně vysokou míru uspokojení u konkursů, ale dá se říci, že ji zajistilo šest konkursů, u kterých byla míra uspokojení vysoká. Naopak ale některé konkursy skončily se skoro nulovým uspokojením. Čtyři konkursy byly ukončeny s nižší mírou uspokojení než jedno procento.

Graf 8: Průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2011 až 1.Q/2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

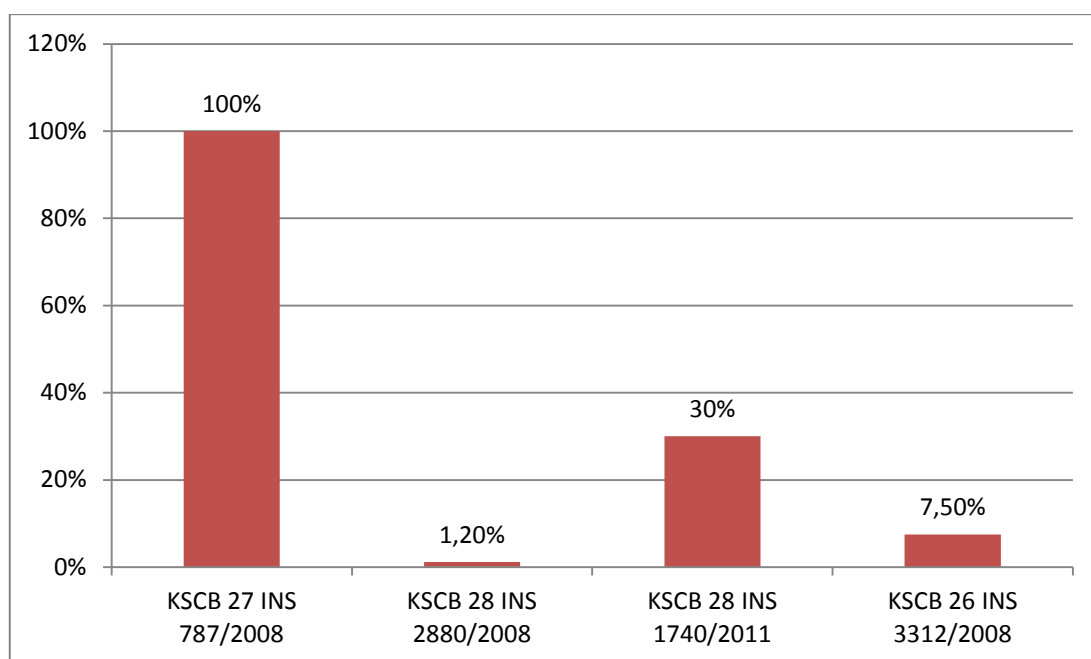
8.2 Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u reorganizace

Reprezentativní vzorek se skládá ze všech skončených reorganizací za období 2011 až 2015 vedených u Krajského soudu v ČB. Data byla vybrána z insolvenčního rejstříku.

V letech 2011 až 2015 bylo úspěšně dokončeno v rámci celé ČR celkem 32 reorganizací. Z toho Krajský soud v ČB skončil čtyři reorganizace. V insolvenčním rejstříku lze vyhledat, že za celou dobu IZ byly úspěšně dokončeny u Krajského soudu v ČB právě tyto čtyři reorganizace, v letech 2008 až 2010 nebyly totiž úspěšně ukončeny žádné.

Následující Graf 9 znázorňuje míry uspokojení nezajištěných věřitelů v reorganizaci vedených u Krajského soudu v ČB. **Průměrná míra uspokojení u reorganizací vedených Krajským soudem v ČB je za celé sledované období 35 %.** Průměrná míra uspokojení nezajištěných věřitelů u reorganizace dle Dr. Žižlavského (23 %) v porovnání s vypočítanou mírou uspokojení je nižší. Tedy pohledávky věřitelů v rámci dokončených reorganizací vedených u Krajského soudu v ČB jsou uspokojovány v průměru přibližně z jedné třetiny.

Graf 9: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z ukončených reorganizací

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

8.3 Míry uspokojení nezajištěných věřitelů u oddlužení

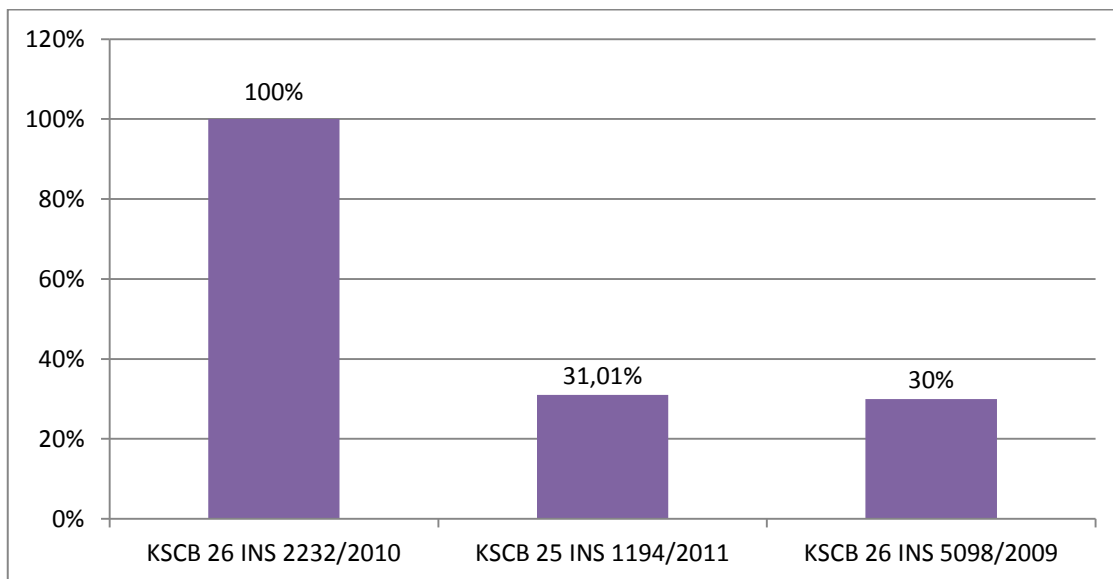
Reprezentativní vzorek se skládá ze všech splněných oddlužení za období 1.Q let 2011 až 2015 vedených u Krajského soudu v ČB. Data byla vybrána z insolvenčního rejstříku. Do reprezentativního vzorku nebyla zahrnuta ta oddlužení, do nichž se nepřihlásil žádný z věřitelů.

V 1.Q roku 2011 nebylo u Krajského soudu v ČB splněno ani jedno oddlužení. Tento rok tedy nebude ve shrnujícím grafu vyobrazen. Důvodem nulového oddlužení je fakt, že IZ vešel v účinnost 1. ledna 2008 a z převážné části je oddlužení plněno splátkovým kalendářem, jenž trvá pět let.

V 1.Q roku 2012 bylo splněno oddlužení u jednoho případu, u kterého bylo nezajištěným věřitelům splaceno celých 100 % pohledávek.

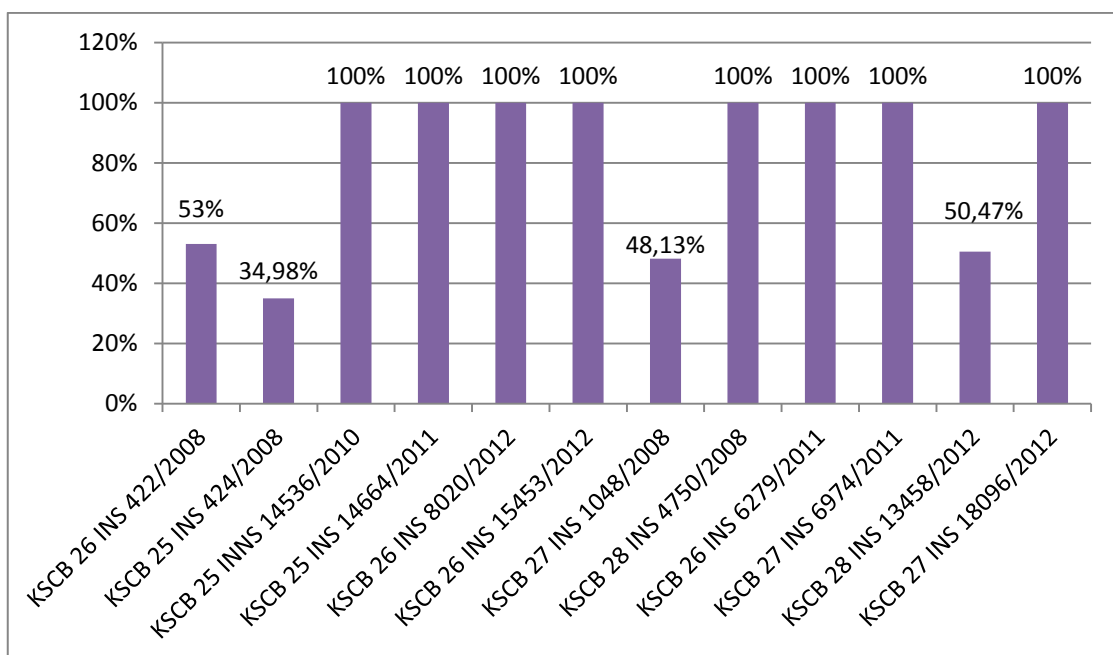
Následující Grafy 10 až 12 zobrazují počet splněných oddlužení u Krajského soudu v ČB za 1.Q/2013 až 1.Q/2015 spolu s mírou uspokojení nezajištěných věřitelů.

Graf 10: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2013

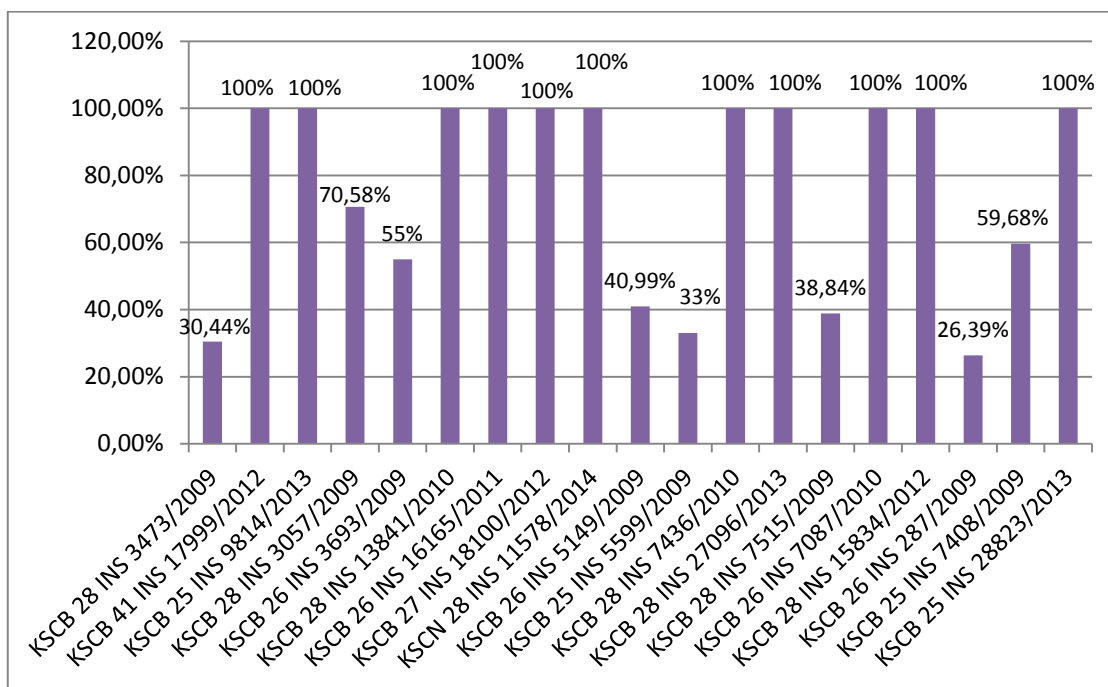
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 11: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2014

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Graf 12: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2015

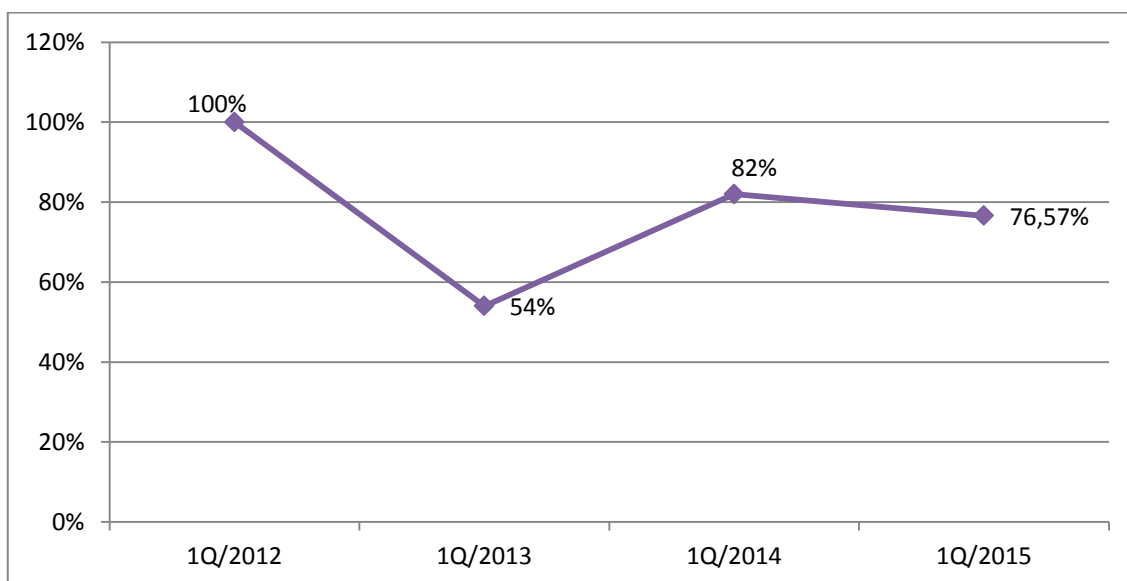
Zdroj: vlastní zpracování

Počet úspěšně ukončených oddlužení se každým rokem zvyšuje. Míry uspokojení u oddlužení jsou v průběhu let proměnlivé. Z velké části jsou oddlužení vedené u Krajského soudu v ČB uspokojovány v plné výši. Jak si lze všimnout ze spisových značek, tak 100 % uspokojení naznačuje, že se jednalo u uspokojení v kratších intervalech. Obvyklá délka splácení nebude dosahovat již zmiňovaných pět let. Průměrná doba splácení se pohybuje kolem 525 dní (17 měsíců) (Kislingerová, Smrčka, Schönfeld & Plaček, 2014).

Průměrná míra uspokojení u úspěšně dokončených oddlužení vedených u Krajského soudu v ČB je za celé sledované období 78 %. Tato míra je opravdu vysoká oproti míře uspokojení u oddlužení, jež je podle insolvenčního správce Dr. Žižlavského okolo 30%. U případů oddlužení vedených Krajským soudem v ČB jsou nezajištěným věřitelům jejich pohledávky z velké části vyplaceny.

Následující Graf 13 vyobrazuje průměrné míry uspokojení u nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q v letech 2012 až 2015.

Graf 13: Průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2012 až 1.Q/2015

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Na závěr kapitoly bych ráda shrnula dosažené výsledky, jež byly získány z insolvenčního rejstříku.

Úspěšně ukončené konkursy každým rokem rostou. Z míry uspokojení nezajištěných věřitelů u skončených konkursů vedených Krajským soudem v ČB za 1.Q/2011 až 1.Q/2015 vyšla průměrná míra uspokojení nezajištěných věřitelů 14,75 %. V porovnání s údaji uveřejněnými Dr. Žižlavským (3%) lze říci, že Krajský soud v ČB má vysokou úspěšnost při úhradě pohledávek nezajištěným věřitelům.

V rámci reorganizace byly Krajským soudem v ČB od účinnosti IZ úspěšně skončeny pouze čtyři reorganizace. Míra uspokojení u reorganizací vedených Krajským soudem v ČB vyšla 35 %. V porovnání s údaji dle Dr. Žižlavského (23 %) vyšla míra uspokojení u reorganizací vedených tímto krajským soudem rovněž vyšší.

Stejný trend jako u konkursu má i oddlužení, tedy, že počet splněných oddlužení se s každým dalším rokem zvyšuje. Ze všech úspěšně splněných oddlužení vedených u Krajského soudu v ČB za 1.Q/2011 až 1.Q/2015 vychází průměrná míra uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů 78 %. Podle insolvenčního správce Dr. Žižlavského je míra uspokojení nezajištěných věřitelů u oddlužení kolem 30 %. Věřitelé jsou tak u Krajského soudu v ČB uspokojováni evidentně nadprůměrně.

Věřitelé, jejichž pohledávky jsou řešeny Krajským soudem v ČR, jsou v rámci všech způsobů řešení úpadku dlužníka uspokojováni v poměrně vyšší míře, než jak tomu odpovídají data uveřejněná Dr. Žižlavským. Při porovnání s údaji uvedených Dr. Žižlavským jsou věřitelé nejlépe uspokojeni u oddlužení, poté u reorganizace a nejméně v případě konkursu.

9 SHRNU TÍ ZPŮSOBŮ ŘEŠENÍ ÚPADKU

V následující Tabulce 8 je uvedeno srovnání jednotlivých způsobů řešení úpadku, tj. klíčového pojmu insolvenčního práva.

Tabulka 8: Shrnutí způsobů řešení úpadku

	Konkurs	Reorganizace	Oddlužení
Subjekt	Všechny subjekty	Podnikatelský subjekt (zpravidla největší)	Právnícká osoba – nepodnikatel, bez dluhů z podnikání Fyzická osoba – bez dluhů z podnikání + výjimky v § 389 odst. 2 IZ
Způsob řešení úpadku	Likvidační	Sanační	Sanační
Dispoziční práva	Insolvenční správce	Dlužník	Insolvenční správce (zpeněžení majetku) Dlužník (plnění splátkovým kalendářem)
Insolvenční správce	Aktivní	Dohlíží	Aktivní (prodej majetku) Dohlíží (plnění splátkovým kalendářem)
Míra uspokojení - ČR	3 %	23 %	30 %
Zbytky dluhů	Trvají	Mohou trvat	Osvobození
Zahájení	Rozhodnutí o prohlášení konkursu	Rozhodnutí o povolení reorganizace	Rozhodnutí o povolení oddlužení

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

10 MEZINÁRODNÍ SOUVISLOSTI INSOLVENČNÍHO ZÁKONA

V případě insolvenčního řízení s evropským mezinárodním prvkem vedeným před tuzemským soudem se aplikuje nařízení Rady č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení, které bylo přepracováno do nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 848/2015 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (Maršíková, 2014, s. 749).

V § 426 až 430, část třetí, hlava II IZ je popsán vztah ke státům Evropské unie (dále jen „EU“).

Evropský mezinárodní prvek byl poprvé zaveden až insolvenčním zákonem, tento pojem nařízení Rady č. 1346/2000 ani nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 848/2015 nezná (Šmejkal, 2014, s. 1453). Charakterizován je jako „*skutečnost, že hlavní zájmy dlužníka jsou soustředěny v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska a současně alespoň jeden z věřitelů nebo část majetkové podstaty se nachází v některém z jiných členských států Evropské unie s výjimkou Dánska*“ (srov. § 426 odst. 2 IZ).

Hlavním smyslem citované úpravy je především to, aby bylo zahájeno pouze jedno „hlavní úpadkové řízení“ v jednom státě, ve kterém se nacházejí hlavní zájmy dlužníka (Maršíková, 2014, s. 749).

Úmyslem již jmenovaných ustanovení bylo především odkázat na evropské komunitární nařízení a řešit některé dílčí otázky související s jeho použitím (Šmejkal, 2010, s. 1073).

10.1 Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení

Jedná se tedy o předpis, který je přímo použitelný ve všech členských zemích EU s výjimkou Dánska. Má přednost před předpisy národního původu a od 1. května 2004 představuje pro ČR zásadní normu v oblasti evropského insolvenčního práva. Nařízení je použitelné pro dlužníka, jenž má věřitele či majetek ve více než jednom členském státě (Ministerstvo spravedlnosti ČR, n.d.d)

„Nařízení 1346/2000 bylo přijato za účelem podpory spolupráce v oblasti svobody bezpečnosti a justice, jakožto opatření zahrnující vývoj spolupráce v justiční spolupráci

v civilních věcech s přeshraničním prvkem, a to na základě tehdejšího článku 65 Smlouvy o Evropských společenstvích“ (Hásová & Moravec, 2013, s. 226).

V rámci nařízení se rozlišují dva druhy úpadkového řízení, hlavní a vedlejší úpadkové řízení. Hlavní úpadkové řízení je spojeno s částečným či úplným zajištěním dlužníkovra majetku a se jmenováním správce podstaty. Hovoří se o kolektivním řízení a jejich výčet je uveden v příloze A (např. ČR – konkurs, reorganizace, oddlužení). Typy správců jsou uvedeny v příloze C (např. ČR – insolvenční správce, předběžný insolvenční správce, oddělený insolvenční správce, zvláštní insolvenční správce, zástupce insolvenčního správce). Hlavní úpadkové řízení má univerzální účinek a je v něm zahrnut veškerý dlužníkův majetek na území EU.

Vedlejší úpadkové řízení se dělí podle okamžiku, kdy bylo řízení zahájeno, na územní neboli teritoriální řízení (úpadkové řízení zahájeno před hlavním insolvenčním řízením) a na vedlejší úpadkové řízení v užším slova smyslu (úpadkové řízení zahájeno po hlavním insolvenčním řízení). Vedlejší řízení jsou pouze likvidační a seznam je uveden v příloze C (např. ČR – konkurs). Vedlejší úpadkové řízení má teritoriální účinek, a to jen na území státu, ve kterém se uskuteční (Hásová & Moravec, 2013, s. 226 – 227).

Výklad některých ustanovení tohoto předpisu lze nalézt např. ve zprávě Miguela Virgose a Etienna Schmita. Zpráva je využívána i soudy členských států. Nejedná se o závazný výklad (Hásová & Moravec, 2013, s. 227).

11 ZÁVĚR

Tématem této práce je Kvalita úpadkového práva v podmínkách tržní ekonomiky ČR. Hlavní přínos spočívá v představení jednotlivých způsobů řešení úpadku a porovnání vypočítané průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů u všech způsobů řešení úpadku vedených Krajským soudem v ČB. Reprezentativní vzorek byl vybrán za první čtvrtletí v každém z roků 2011 až 2015. Následně byla vypočítaná míra uspokojení porovnána s mírou uspokojení uvedených insolvenčním správcem Dr. Žižlavským.

Na začátku diplomové práce byly uvedeny čtyři hypotézy. Potvrdila se první hypotéza o tom, že institut oddlužení má ze všech způsobů řešení úpadku nejvyšší míru uspokojení nezajištěných věřitelů. Míra uspokojení nezajištěných věřitelů u oddlužení je nejvyšší i u Krajského soudu v ČB.

Z insolvenčního rejstříku jsem dospěla k závěru, že počet insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení rostl až do roku 2014, avšak v roce 2015 došlo k výraznému propadu. Z tohoto zjištění vyplývá, že počet insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení každoročně neroste. Tedy druhá hypotéza se nepotvrdila.

V průběhu práce se potvrdila ale třetí hypotéza, která předpokládala, že častějším způsobem provedení oddlužení je oddlužení plněním splátkového kalendáře. Jak je patrné z Grafu 2, pouhých 2,59 % dlužníků, z celkového počtu schválených oddlužení za roky 2011 až 2015 řeší oddlužení zpeněžením majetkové podstaty. Zbytek tedy představuje oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Poslední hypotéza byla rovněž zcela potvrzena. Zajištění věřitelé mají znatelně výhodnější postavení, než je tomu u nezajištěných věřitelů. Podle toho, co je pro zajištěné věřitele výhodnější, tak buď svého práva ze zajištění využijí, nebo ne. Dále dávají insolvenčnímu správci instrukce, jak nakládat a zpeněžovat předmět zajištění. Jejich pohledávky jsou uspokojovány většinou již v průběhu insolvenčního řízení a nemusí čekat, až insolvenční řízení skončí.

12 SUMMARY A KEYWORDS

The topic of this thesis is the quality of bankruptcy law under conditions of the market economy of the Czech Republic. There were described ways of resolving bankruptcy of a debtor within bankruptcy law. One of the new ways of resolving bankruptcy was analysed, namely the discharge of the debt.

After describing the whole process of the debt discharge, advantages and disadvantages of the creditor and the debtor were summarised. The institute of discharge of debts was evaluated on the basis of the facts from the whole process of the debt discharge. In the conclusion of the chapter there were mentioned two recommendations for improving some parts. One of the recommendation was allowing longer intervals for sending repayments to creditors. The other improvement was considering the real reasons for bankruptcy by legal provisions, it means, how the debtor got into the financial difficulties.

There were used statistical data which monitor the course of insolvency proceedings, more precisely the discharge of the debt after submitting the insolvency proposal. In the conclusion of the chapter the chosen statistical data were summarised in the bar chart.

An average amount of satisfaction of unsecured creditors at the bankruptcy, reorganization and discharge of debts proceeded by the Regional court in České Budějovice for the given period was calculated from the insolvency register. Subsequently, it was compared with an amount of satisfaction based by insolvency administrator.

Keywords

debt, insolvency proceeding, insolvency act, discharge od debts, amount od satisfaction, bankruptcy, debtor

13 SEZNAM LITERATURY

- Adler, B. E. (2005). *Foundations of Bankruptcy Law*. New York: Foundation Press.
- Advokátní kancelář Judr. Josef Cupka. (2015). *Konkurz*. Dostupné 12. listopadu, 2015, z <http://www.ak-cupka.cz/clanky/74-konkurs>
- Bařinová, D., Hótová, R. & Olšar, L. (2006). *Řízení v praxi z pohledu věřitele i úpadce*. Praha: Grada Publishing.
- Česká republika. (1991). Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
- Česká republika. (2006). Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
- Česká republika. (2013). Zákon č. 294/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Deutsch, E. (2012, 14. března). Definice úpadku není stálou konstantou. *Konkursní noviny*. Dostupné 27. listopadu, 2015, z <http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/definice-upadku-neni-stalou-konstantou>
- Dlouhá, P. (2014, 29. ledna). Osobní bankrot 2014: Nově oddlužení pro živnostníky a společné pro manžele. *Peníze.cz*. Dostupné 26. ledna, 2016, z
- Doleček, M. (2015a, 26. června). Insolvency – úpadek a způsoby jeho řešení. *Businessinfo*. Dostupné 28. října, 2015, z <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvency-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#!&chapter=2>
- Doleček, M. (2015b, 26. června). Konkurs. *Businessinfo*. Dostupné 10. listopadu, 2015, z <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/konkurs-ppbi-50760.html#!&chapter=6>
- Grus, Z. & Cidlina, V. (2013). „Oddlužení podnikatele“ nejenom v rozhodovací praxi, *Právní rozhledy*, 20(1), s. 704.
- Hášová J. & Moravec T. (2013). *Insolvenční řízení*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck
- Hášová, J., Erbsová, H., Moravec, T., Müllerová, L., Novotný, V., Smrčka, L., ..., Taranda, P. (2014). *Insolvenční zákon*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck
- Himmatová, H. (2012, 18. září). Odmítnutí insolvenčního návrhu - jak tomu zabránit. *Bulletin advokacie*. Dostupné 10. listopadu, 2015, z <http://www.bulletin-advokacie.cz/odmitnuti-insolvenčního-navrhu-jak-tomu-zabranit>
- Hrdý M. (2005). *Oceňování finančních institucí*. Praha: Grada Publishing

<http://www.penize.cz/osobni-bankrot/280564-osobni-bankrot-2014-nove-oddluzeni-pro-zivnostniky-a-spolecne-pro-manzele>

Jindra, V. (2007, 9. listopadu). Nová právní úprava úpadkového práva – moratorium versus ochranná lhůta. *Epravo.cz*. Dostupné 25. října, 2015, z <http://www.epravo.cz/top/clanky/nova-pravni-uprava-upadkoveho-prava-moratorium-versus-ochranna-lhuta-51212.html>

Kislingerová, E. a kol. (2008). *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*. Praha: C.H. Beck

Kislingerová, E., Smrčka, L., Schönfeld, J., & Plaček, J. (2014). Základní výsledky druhé vlny šetření insolvenčních případů. Dostupné 12. dubna, 2016, z http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:6_hwFilNnD8J:www.vyzkumiinsolvence.cz/data/files/2-vlna-vyzkumu/druha-vlna-vyhodnoceni-vyzkumu-zaverecna-zprava-pro-web.docx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

Kotoučová, J., Erbsová, H., Hostinský, J., Kulková, R., Moravec, T., Müllerová, L., ..., Šmejkal, V. (2010). *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)*. Praha: C. H. Beck

Kotoučová, J., Kulková, R., Müllerová, L., Novotný, V., Rod, J., Smrčka, L., ..., Tarranda, P. (2008). *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)*, Praha: Nakladatelství C. H. Beck

Kozák, J. (2006, 29. března). Insolvenční zákon krok za krokem. *Konkurz a vyrovnání*. Dostupné 27. října, 2015, z <http://konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=173&idb=28>

Kozák, J. (n.d.a). Insolvenční zákon krok za krokem. *Konkurz a vyrovnání*. Dostupné 30. října, 2015, z <http://www.konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=306&idb=34>

Lanský, L. & Batůňková, A. (2008, 13. února). Nepatrný konkurs jako zjednodušený způsob řešení úpadku dlužníka konkursem. *Epravo.cz*. Dostupné 10. listopadu, 2015, z <http://www.epravo.cz/top/clanky/nepatrnny-konkurs-jako-zjednodusenyy-zpusob-reseni-upadku-dluznika-konkursem-53159.html>

Maršíková, J., Dančišin M., Hálová M., Krechler M., Průcha M. & Wawerková M. (2014). *Insolvenční rejstřík s poznámkami a judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Praha: Nakladatelství Leges, s.r.o.

Ministerstvo spravedlnosti ČR (n.d.a). Zahájení insolvenčního řízení. *Insolvenční zákon*. Dostupné 17. října, 2015, z <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/zahajeni-insolvencniho-rizeni.html>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (n.d.b). Konkurs. *Insolvenční zákon*. Dostupné 5. listopadu, 2015, z <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (n.d.c). Oddlužení. *Insolvenční zákon*. Dostupné 17. listopadu, 2015, z <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (n.d.d). EU. *Insolvenční zákon*. Dostupné 27. února, 2016, z <http://insolvencni-zakon.justice.cz/mezinarodni-insolvence/eu.html>

Osvaldová, M. & Samková, D. (2016, 7. ledna). Vývoj insolvencí v České republice v roce 2015. *České novinky*. Dostupné 12. února, 2016, z <http://www.ceskenovinky.eu/2016/01/07/vyvoj-insolvenci-v-ceske-republice-v-roce-2015/>

Pachl, L. (2007, 28. listopadu). Konkurs a vyrovnání nahradí jednotné insolvenční řízení. *Konkursní noviny*. Dostupné 28. listopadu, 2015, z <http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/konkurz-vyrovnani-nahradi-jednotne-insolvencni-rizeni>

Pachl, L. (2012, 26. září). Odmítnutí insolvenčního návrhu pro zjevnou bezdůvodnost. *Konkursní noviny*. Dostupné 28. listopadu, 2015, z <http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/odmitnuti-insolvencniho-navrhu-pro-zjevnou-bezduvodnost>

Politzer, T., Holešínský P. & Strnad M. (2007, 21. listopadu). Nové insolvenční právo v ČR (1. část). *Economia, a.s., & Hospodářské Noviny IHNED*. Dostupné 6. listopadu, 2015, z http://www.legal500.com/assets/images/stories/firmdevs/brzo15497/new_bankruptcy_law_in_czech_republic_2nd_part.pdf

Redakce. (2010, 2. února). Neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. *Epravo.cz*. Dostupné 28. listopadu, 2015, z <http://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/neodstranitelný-nedostatek-podminky-rizeni-60041.html>

Richter, O. (2013, 19. prosince). K subjektivní přípustnosti návrhu na povolení oddlužení podle insolvenčního zákona po 1. 1. 2014. *Epravo.cz*. Dostupné 17. listopadu, 2015, z <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-subjektivni-pripustnosti-navrhu-na-povoleni-oddluzeni-podle-insolvencniho-zakona-po-1-1-2014-93106.html>

Smejkal, V. & Rais, K. (2013). *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada Publishing

Strnad, M. & Holešínský, P. (2008) Nové způsoby řešení úpadku dle insolvenčního zákona. *Právní rozhledy*, 1(1), s. 7.

Tluchořová, M. (2014, 20. června). Šikanózní insolvenční návrh. *Epravo.cz*. Dostupné 9. listopadu, 2015, z <http://www.epravo.cz/top/clanky/sikanozni-insolvenzni-navrh-94594.html>

Zoulík, F. (2009, 30. dubna). Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum ČR, & Wolters Kluwer*. Dostupné 12. listopad, 2015, z <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/>

Žižlavský, M. (2015, 27. července). Odměna advokáta a úpadek klienta. *Bulletin advokacie*. Dostupné 21. března, 2016, z <http://www.bulletin-advokacie.cz/odmena-advokata-a-upadek-klienta?browser=mobi>

POUŽITÉ ZKRATKY

ř.z.	říšský zákon
IZ	zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení
ZKV	zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
Sb.	sbírky
odst.	odstavec
např.	například
ČB	České Budějovice
ČR	Česká republika
1.Q	první kvartál
Kč	korun českých
EU	Evropská unie
srov.	srovnej
resp.	respektive
o.s.ř.	Občanský soudní řád

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Vymezení pojmu úpadek.....	12
Obrázek 2: Průběh insolvenčního řízení.....	23

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Výhody a nevýhody oddlužení pro dlužníka.....	45
Tabulka 2: Výhody a nevýhody oddlužení pro věřitele.....	46
Tabulka 3: Počet podaných insolvenčních návrhů	49
Tabulka 4: Počet podaných návrhů na povolení oddlužení	49
Tabulka 5: Počet rozhodnutí o úpadku	49
Tabulka 6: Počet rozhodnutí o povolení oddlužení	50
Tabulka 7: Počet schválených oddlužení.....	50
Tabulka 8: Shrnutí způsobů řešení úpadku.....	63

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Celkový přehled vývoje počtu návrhů a rozhodnutí (celkem, oddlužení)	51
Graf 2: Poměr jednotlivých způsobů oddlužení	52
Graf 3: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2011 ...	54
Graf 4: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2012 ...	55
Graf 5: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2013 ...	55
Graf 6: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2014 ...	56
Graf 7: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2015 ...	56
Graf 8: Průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z konkursů ukončených v 1.Q/2011 až 1.Q/2015	57
Graf 9: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z ukončených reorganizací.....	58
Graf 10: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2013....	59
Graf 11: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2014....	59
Graf 12: Míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2015....	60
Graf 13: Průměrné míry uspokojení nezajištěných věřitelů z oddlužení splněných v 1.Q/2012 až 1.Q/2015	61

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Průběh konkursu

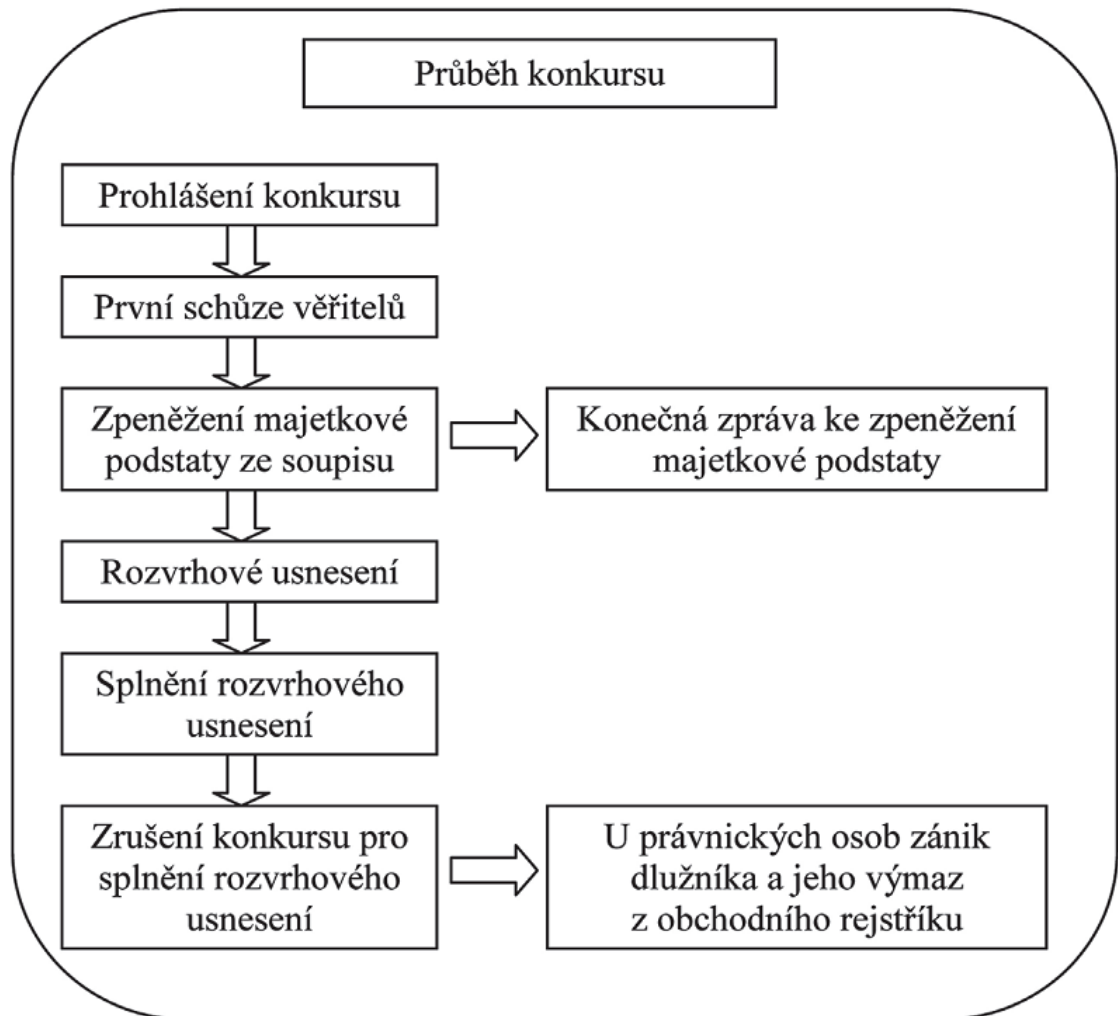
Příloha 2: Průběh reorganizace

Příloha 3: Průběh oddlužení

Příloha 4: Insolvenční návrhy v ČR v letech 2013 až 2015

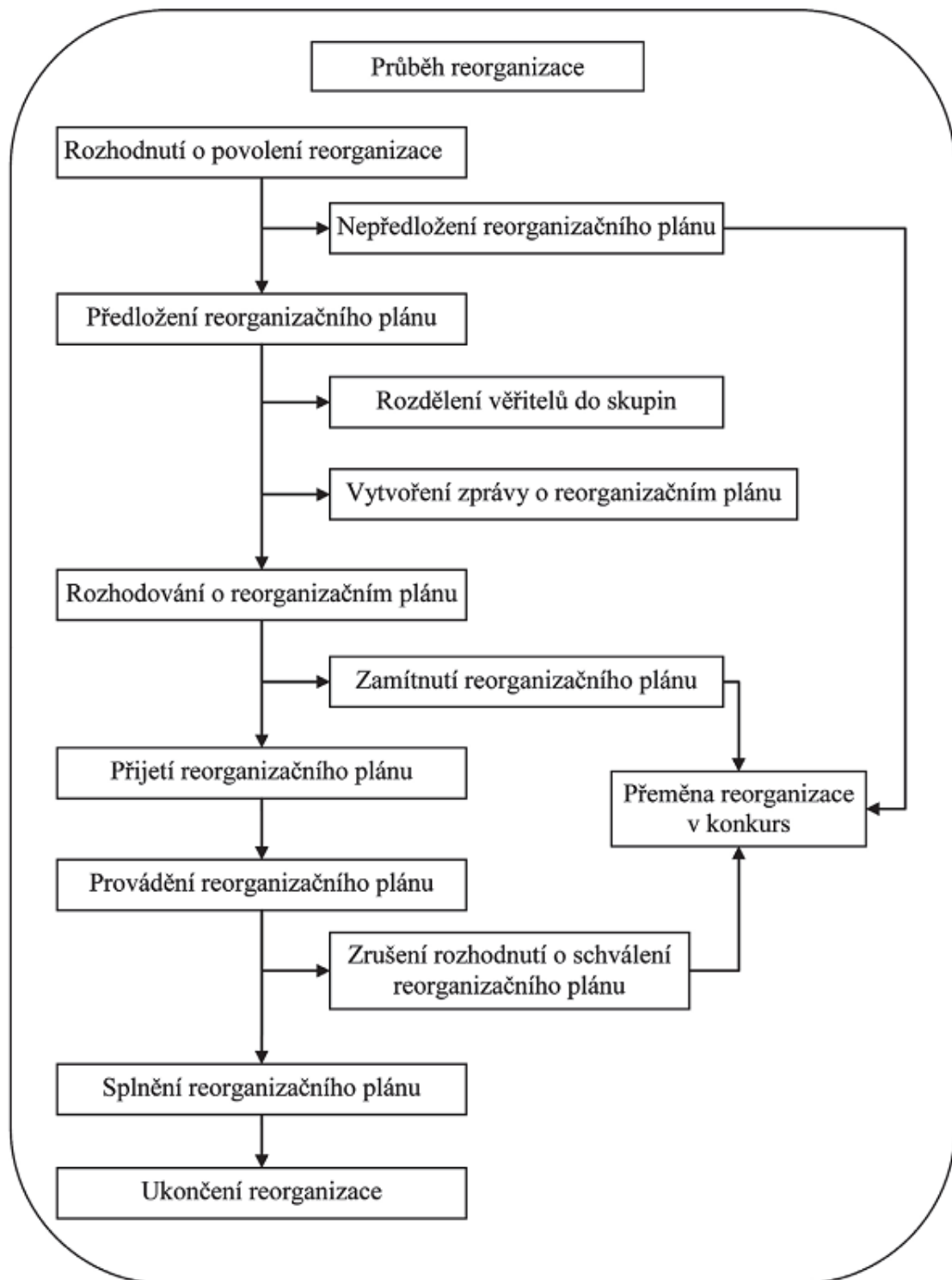
PŘÍLOHY

Příloha 1: Průběh konkursu

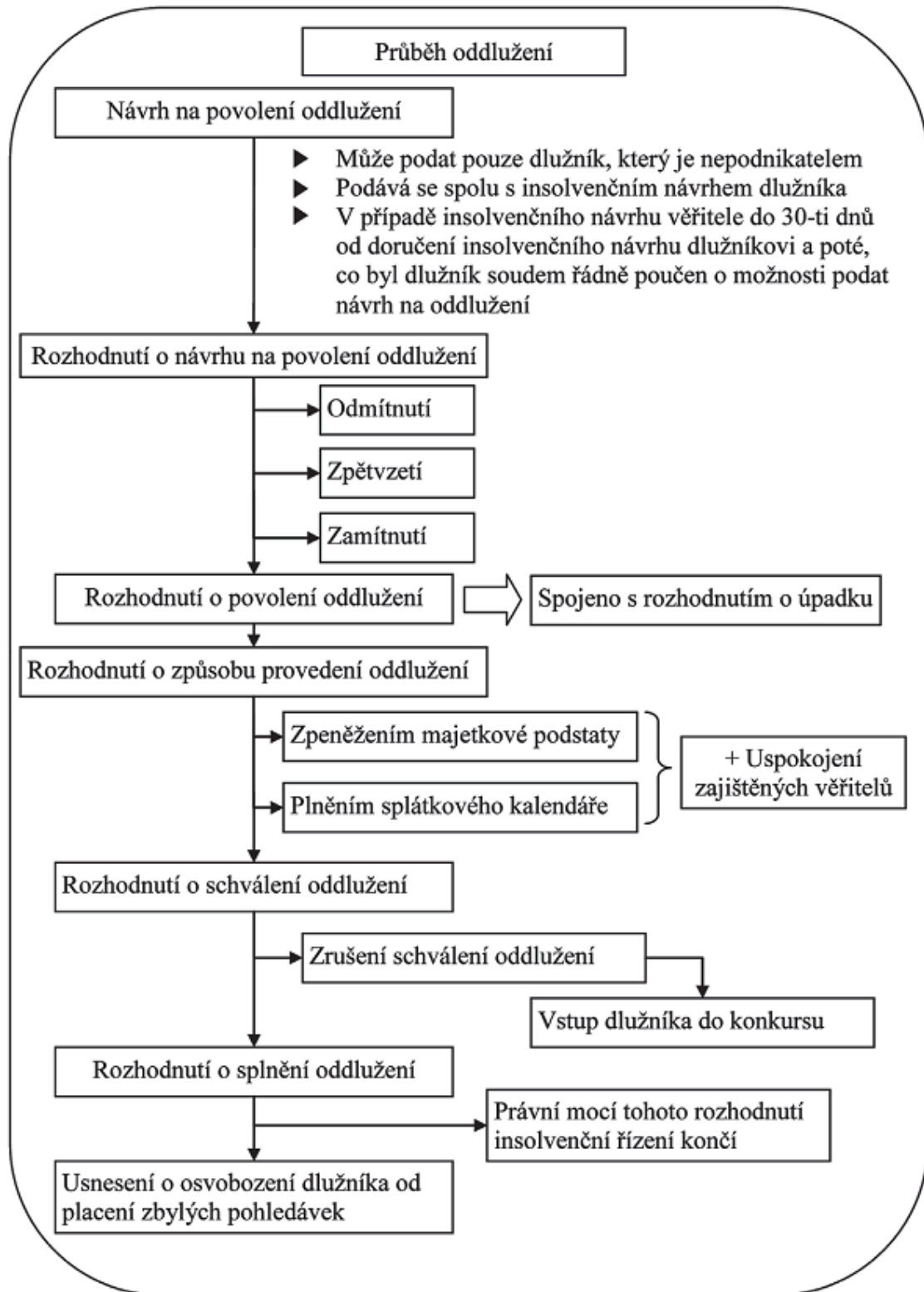
Zdroj: Moravec & Hásová, 2013, s. 179

Příloha 2: Průběh reorganizace

Zdroj: Moravec & Hásová, 2013, s. 225

Příloha 3: Průběh oddlužení

Příloha 4: Insolvenční návrhy v ČR v letech 2013 až 2015

Měsíc	2013			2014			2015		
	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků	Celkem	Firmy	Fyzické osoby vč. nepodnikajících živnostníků
1	2702	524	2178	2486	259	2227	2353	264	2095
2	2812	478	2334	3004	292	2712	2831	261	2570
3	3128	505	2623	3329	340	2989	3282	332	2950
4	3058	533	2525	3311	346	2965	2918	280	2644
5	3069	508	2561	2804	291	2513	2679	244	2435
6	2783	446	2337	2898	290	2608	3025	272	2753
7	2973	431	2542	3110	335	2775	2606	250	2356
8	2906	435	2471	2618	248	2370	2234	218	2016
9	2797	421	2376	2885	285	2600	2445	190	2255
10	3549	524	3025	2998	284	2714	2741	250	2491
11	3623	554	3069	2768	282	2486	2599	208	2391
12	3509	662	2847	2929	311	2618	2640	235	2405
celkem	36909	6021	30888	35140	3563	31577	32353	3004	29349

* insolvenční návrhy podané, mohou se na daný subjekt opakovat

Zdroj: Osvaldová & Samková, 2016